

IN

JOANNIS MONACHI
CANONARIUM

Sive

LIBELLUM POENITENTIALEM,

ADNOTATIO.

Uis fuerint Joannes ille Monachus non aliunde nobis cognitum est quàm ex istius libelli titulo. Non est tamen probabile fuisse S. Basilii discipulum; imò aliquot post S. Basilium seculis vixisse certum videtur. Non longè enim post procemium libelli sui Joannis Scalam citat: Deinde Pœnitentiæ agendæ ordo quem describit, alius planè est ab eo quem nobis in canonibus suis exponit S. Basilius, arguitque evidenter pœnitendi disciplinam statam, & jam inveteratam. Vix autem hoc contingere potuit nisi multis post S. Basilium annis. Ideo si Basilii discipulus dicendus est, id de affectu & imitatione non de documentis ab eo acceptis intelligendum. Quis senior fuerit, aut Joannes Jejunator Patriarcha, aut Joannes iste Monachus, nobis est incognitum, cum posterioris seculum nobis planè sit incognitum. Quidquid sit opus est industrium, & methodicè elaboratum. Sæpius pœnas indicit multò severiores quàm Jejunator. Ex utroque tamen facilè colligitur unam & eandem illis fuisse Pœnitentiæ administrandæ methodum: Sed Joannes iste Monachus potissimum sibi proposuit explicationem methodi qua singulorum peccatorum con-

A fessio integra fieri potest, & quibus pœnis singula peccata punire oportet, quibusve modis pœnæ illæ sunt exercendæ. Ideo quæcunque ad hæc spectant, latè & industriè exequitur. Verùm paucis ritum confessionis edendæ, precesque tum dicendas perstringit, paucioribus multò quæ ad reconciliationem pertinent, attingit. At Joannes Jejunator quamlibet Pœnitentiæ partem evidenter & distinctè describit, ita ut non facilè dici possit quam potissimum describendam sibi proposuerit. Istius libelli archetypus est in Bibliotheca Vaticana: Eum non vidimus, sed postquam Roma discessimus opera amicorum nobis transcribi curavimus. Stylus ipsius scribendi imperitia scaber est & difficilis, cacofyntheticis & asperis hyperbatis abundat. Cum eloquens videri vult battologus est, & *κακὸς λόγος*. Præclare videtur sibi dixisse, cum inutilium epitherorum congeriem struxit. Importunè sæpius de se *ταπεινός ἐστι*. Hæc contingere solent iis qui humilitate orationis, cui pares sunt, contempta, elegantiam affectant. Ista in longissimo ipsius procemio potissimum conspiciuntur, quod, ut cætera omitam, operi suo Pœnitentiali adtexuit, velut caput giganteum Pumilioni. Nam cæteræ libelli partes adnotata vitia non ita facilè patiuntur.

JOANNIS MONACHI ET
Diaconi, discipuli magni Basilii, cui cognomen est, filius obedientiæ Canonarium, sigillatim explicans prava animi affectus, morbosque, & Pœnitentias his convenientes, nec non quæ de communione, cibo, potu, & oratione observanda sunt, clementer admodum definiens.

Cum divina, & optima, beataque Christi veri Dei omnia bona superantis, & servatoris nostri benignitas, semper & ubique, & secundum omnia per nativam bonitatem beneficiis nos cumulet, & omnes voluntates nostras compleat; oportet nos quoque,

ΙΟΑΝΝΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
ὁ ἀρχόντης, μαθητὴς τοῦ μεγάλου Βασιλέως,
ἐπὶ τῇ ἐπιτομῇ, τέκνον ὑπακούων, κατανά-
εισι, ἀφ' ὧν ὅσον ἐπὶ πάντων λεπτομερῶς παθῶν,
καὶ τῶν τοις περισφορῶν ὀπιλεμίων, ἐπὶ τῆς
ἀγίας κοινωνίας, βρωμάτων καὶ πομάτων καὶ
ἐν ᾗ λίσσιν συμπάγεται,

ΤΗΣ γείας καὶ παναγίας τοῦ ὑψίστου
ἀγάθου καὶ ἀληθινῆς Χειρὸς Θεῆς, καὶ σω-
τῆρος ἡμῶν μακαρίας χερσὶν ὁ παν-
τοτε, καὶ πάντα καὶ, ὅτι πάντα διεργα-
τούσης ἡμᾶς δι' οἰκείαν ἀγαθότητα, καὶ τὰ
ἡμῶν ἅπαντα ἐκ πληρώσεως θελήματα, χερὶ καὶ
ἡμῶν
I 3

ἡμᾶς τὰ ὄντα, καὶ μικρὸν ἐαυτῶς ὀπιγνώσκων, βε-
λομήδης ἀφ' ἧς οἰκείας περσοχῆς, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο
ἔχουσι συμφέρον, μάλλον ἢ εἰς παρορμήματα, καὶ
γὰρ αὐτῶς μεγαλωσιῶς ἀνακηρύττειν τὰ ἐνδοξα,
καὶ τῇ αὐτῶς εἰς ἡμᾶς μεγίστην διεργατημάτων ἀνα-
καλύπτειν τὰ ἐξαίρετα, περὶ πάντων δὲ καὶ μὲν
πάντων καὶ οὐκ ἀσπίδι ποικίλον ἡμῶν καὶ ἀφ' ὧν τῶν
πολλῶν καὶ ἀσυγκρίτων ἀμαρτημάτων, τὰ πολυειδῆ
ὀπιγνώματα, καὶ τὸ ἀρρήτως αὐτῶς ἀνοχῆς καὶ μακροθυ-
μίας, ἢ ὑπερβαλλόντων ἐν φιλανθρωπῶφι φιλαν-
θρωπίαν, πορρῆντε καὶ ἐλεημοσιῶν ὅσον γὰρ ἡμῶς
καὶ γενεὰν πονηρότεροι, ἐκ κακούργων μηχανῶν καὶ
ἡδονῆς εἶναι ἀγωνιζόμεθα, τοσούτον αὐτῶν ὁ πᾶν
πάντων ἀγαθὸς ἡμῶν θεὸς ἐκπλαττόντε καὶ συμ-
παθέστερον, ἀνεξίκακός τε καὶ εἶναι, καὶ δεικνύει
ἡμῶν φαίνε, ὡς καὶ τῇ φύσει ἀληθῶς ἐξ ἀρχῆς ὢν
ἀγαθός· ἐδόξε γὰρ ἐκ τῶν ὁρώμενων καὶ δεικνύειν ὡς νῦν,
τὸ πᾶν πάντας ἀφ' ὧν καὶ κηδεμονικὴν τὴν αὐτῶν ἀγα-
θωσύην εἰς ἡμᾶς τὰς ἀμαρτωλὰς, καὶ ἀνυπέβλη-
τον οὐκ ἐκείνων πέλαγον.

Ἐξ ἀρχῆς οὐκ ὀφθαλμῶν τὸ ὁρώμενον ἐκτὸς
ἐ μόνον οὐκ ἀπώλεσε, καὶ διὸς ἀφανισμῶ ἀξίως
παρέδωκεν, ἀλλ' οὐκ ἐκείνας ἐξορία παρέπεμψε, βελ-
ιωθῆναι δὲ αὐτῆς, ἐ καὶ χεῖροι ἀφεισθῆναι βελομέ-
νῃ. ἐπειδὴ δὲ χεῖροι ἀφρόνως ἐγνώμεθα, τῷ τε
κατακλυσμῷ δικαίως ἀπώλεσεν. ὅμως ἐδὲ τότε ὡς
γίγνηται, νικηθεὶς τῇ ἀπειρῶ κακίᾳ ἡμῶν· ἀλλ' ἐφύ-
λαξεν ἐξ ἡμῶν σπέρμα δικαίων εἰς ἀνακαινισμόν ὃ
κόσμος πάντων. πάλιν δὲ ὡς καὶ ὁρώμενον τὸ ἀπείρως
πληθυσσομένη κακία, ἐκείνῃ μὲν ἐπαγὴ κατακλυσ-
μὸν, φαίνε, γὰρ καὶ τὸ ὁρώμενον μετὰ μεληθεῖς·
ἀλλ' ἐμωρησμοῖς μὲν καὶ λοιμοῖς ὃ πολλὰς παι-
δεύσας περὶ δόξωσιν, καὶ τοὺς μὴ παύσαντας
περσοκαλέσας. ἐπειδὴ δὲ εἶδε μὴ διορθωμένοις,
δίδωκε νόμον τοὺς σφαλλομένοις ἀφ' ὧν σῶματι
παιδεύεσθαι, ἡσπίσας καὶ ὅτι ἴσως ἀφ' ὧν τῶν ἡ
πολλῇ τῇ ἀνθρώπων ἀποκατῆ κακία. ὅτι δὲ
ἀπαντα τὰ παιδευτικὰ ἐνδείξασθαι βέλη εἰς μη-
δὲν ἑλαττον καὶ ἐδὲνα τρόπον ὑποχωρῶσαν ἰδὼν
τὴν ἀμαρτίαν, ἐκλινεν ὕδατος, καὶ κατῆλθεν
ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γενόμενον ὁμοιοπαθῆς ἡμῶν ἀν-
θρώπων καὶ πάντα, ἀμαρτίαι καὶ καὶ κατὰ καὶ
περσοδέλωσε καὶ περὶ τὴν ἀνθρώπων δι' ἀγίων
ἀνδρῶν, ἀνέλαθεν ἀπάντων τῶν ἀμαρτημάτων ἡ-
μῶν τὸ ὀπιγνώμον, μετέπει συγχρῶν πᾶσι σωματι-
κῶν ὑποπίπτειν κινδύνῳ ἢ περσοσμῶ, καὶ παι-
δείᾳ, ἢ θανάτῳ, ἀλλ' αἰ μόνον ἐν ταπεινῶ συνει-
δῶν ἐκ καρδίας μετάνοιαν. καὶ περὶ αὐτὸν ὁλο-
ψυχῶ ἀφ' ὧν; πόνῳ τε καρδίας καὶ δακρύσι,
δι' ἐξομολογητικῆς αἰσχύνῃς ὀπιγνέφειν, καὶ ἐ μόνον
ἐνθῆν ἐν μηδὲν καλῶς τῶν ὁρώμενων, ἀλλὰ καὶ
ἴλεων αὐτὸν ὡς κειτὴν ὄντα πάντων καὶ θεῶν ἐν
τῇ κρείσσῃ ἐπέσκεν. καὶ ἀντὶ μὲν ἐξορίαν, καὶ κα-
τακλυσμῶν, καὶ ἐμωρησμοῦ, καὶ λοιμῶν, καὶ
λιμῶν, πτωχεύων τε πολλῶν τῶν ἐν τῷ νόμῳ, καὶ
θανάτων, καὶ πάντων τῶν παιδευτικῶν ὁργάνων τὸ
ἀφ' ὧν αὐτῶς καὶ τίμιον σῶμα, καὶ αἷμα, ὃ ἀφ' ὧν
ἐκείνῃ αὐτοῦ καὶ ζωοποιὸς θανάτος δίδωκεν ἡ-

A licet quæ vera sunt, & rebus intima parum co-
gnoscamus, sponte tamen velle proprio studio
& attentione, quanquam nihil aliud proficere
valeat, prædicare gloriosa majestatis ejus enco-
mia, & demonstrare maxima & eximia ejus in
nos benefacta: ante omnia autem & super o-
mnia, & cum omnibus varietates & differentias,
multiformiaque commenta peccatorum no-
strorum, multorum, confusorum nulloque ju-
dicio discretorum; & inenarrabilis ipsius tol-
erantiæ, & longanimitatis supremam in hominum
amatore humanitatem, dilectionem & mise-
ricordiam. Quanto enim nos generatione mali
peiores esse ex malè operosa industria, & vo-
luptate esse contendimus, tanto Deus noster
super omnia bonus, & clementior, & compa-
tientiior, & maiorum tolerantior & esse, & ta-
lem sese ostendere nobis videtur, ut verè ex na-
tura, atque à principio bonus. Demonstra-
vit enim ab initio, atque huc usque demon-
strat omnibus studiosissimam, quæque expri-
mi non potest, curam & sollicitudinem boni-
tatis suæ in nos peccatores, & misericordia-
rum abundantissimum, & insuperabile pe-
lagus.

A principio igitur transgressos primum man-
datum non modo non perdidit, nec internecio-
ni ut dignum erat, statim tradidit, sed eorum
misertus in exilium expulit, volens per illud me-
liores reddere, non peiores. Postquam autem
peiores insipienter facti sumus, diluvio justè
perdidit. Attamen ne vel sic iratus est, victus in-
finita malitia nostra, sed conservavit ex nobis
semen justum in totius mundi revocationem.
Crescente tamen & abundante iterum infinita
malitia ut antea, non amplius diluvium induxit:
Videtur enim ejus quod prius fecerat resipuisse,
sed incendiis & pestibus multos ad meliorem
vitam erudivit, & hoc non passos exhortatus
est. Cum autem vidit eos nec sic corrigi, legem
dedit constituens lapsos & errantes poenis cor-
poralibus castigari; eo quod sic forsan multa
hominum malitia cessaret. Verùm omnibus
his correctionis telis exhaustis, videns tamen
peccatum nulla ratione secedere, minuire, coe-
los inclinavit, & in terram descendit, factusque
est homo nobis per omnia excepto peccato simi-
lis, sicut & per sanctos viros prædixerat ante-
quam humanam naturam assumeret. Assumpsit
quoque omnium peccatorum nostrorum poe-
nas, non amplius concedens aliquem corporali
succumbere periculo, vel tentationi, vel cor-
rectioni, vel morti, sed horum omnium loco
humilis cordis poenitentiam tantum exegit, &
E ex tota animi dispositione, cordisque labore &
lachrymis per confessionis erubescentiā, ad
ipsum conversionem. Nec tantum concessit
ea de causā homines nullomodo puniri: Ve-
rùm insuper eum deprehendunt, & sentiunt
in judicio propitium & benignum, ut o-
mnium judicem & Deum. Hinc pro exiliis,
& diluvii, & incendiis, & pestibus, & fa-
me, multisque poenis & mortis generibus quæ
in lege decernuntur, omnibusque castigatio-
nis instrumentis, immaculatum & honoran-
dum corpus suum & sanguinem quæ per vo-
luntariam, & vivificam ipsius mortem nobis
tradidit, proposuit in probationem & cautio-
nem,

nem, por suos discipulos & imitatores, sanctos dico Apostolos, & mundi servatores, statuens, ut omnis ab ipso vocatus Christianus paucis quibusdam annis, vel multis, vel etiam usque ad animæ separationem, nullomodo esset illius particeps, qui post sanctum baptisma sese peccatis contaminaverat. Multis post annis, postque talem & tantam misericordiam, cum iterum videret homines tanta gaudentes humanitate, contemptim tamen vivere, & iterum ad pejora delabi, suscitavit inter septem Ecclesiæ lumina, primum dico magnum & sacrum Basilium, Canonistam clementissimum, qui velut inter sanctorum Apostolorum canones medius incedens multam præbuit peccantibus non desperandi occasionem. Criminibus enim quæ ab eorum canonibus, undecim & viginti, & triginta annis multata fuerant, aut usque ad vitæ finem, dimidium subtraxit, & decretoriè exposuit, ne peccatores & poenitentes, confitentisque, poenitentia accepta bene & alacriter exequentes ad diuturnum tam multorum annorum tempus animo deficerent & labascerent. Qui hos secuti sunt Patres confidentes, nescio qua ratione dicam, magna diminutione tempora illa minuerunt: ita ut hominibus qui vitam pessimè transegerunt, criminaque dictu nedum factu temeraria commiserunt, trium tantum annorum Poenitentiam definiverint & canonicè imposuerint.

Utique hæc omnia credimus Deum nostrum suavem, generis humani amantem, benignum, pronuntiasse præcepisse, & decrevisse. Cum videret enim humilium hominum naturam debilem, marcidam, & mutationi facillimè obnoxiam à diabolo hoste nostro, & illius demonibus ambiri & circumveniri, propria bonitate commotus secundum varia tempora & secula variè eam rexit, & gubernavit, atque gubernat, peccata nobis faciliore cum venia remittens per homines spirituales, ipsius imitatores, & suavissimos Medicos, ut amorem fraternitatis habeamus, & omni humanitatis affectu in eos tangamur qui opinione, natura, aut subdola hostium fraude, aut his omnibus decèpti peccatis succubuerunt.

Quandoquidem ita se habet tolerantia & animadversio in peccatores, quale debet esse eorum iudicium qui confessiones excipiunt? Nonnulli in quos incidi, imperiti, adulatores, vel seipso non cognoscentes, ignorantesque se per immane pelagus navigare, tam temere in illud sese projecerunt, ut alios secum præcipitarent. Non dico tantum hoc illis contigisse propter affectatam sanctitatem, & accuratam, summamque mandatorum observationem, sed etiam propter clementiam, compassionem, præpositam misericordiam, imperitiam, rusticitatem, unde cum imperitè curarent, magis occiderunt quàm curarunt. Vel etiam hoc contingit propter perfectæ animadversiois studium, utrisque se bene facere judicantibus, cum ille severitatem & inclementiam præposteram; iste verò misericordiam imprudentem demonstrat, ut ille velut accuratus & diligens valde Evangelii observator, & ad summum virtutis jus pertingens, præ cæteris magni fiat: iste verò ut perfectam misericordiam exercens, & Christi

A μὴν παρέθηκεν εἰς βάσανον ὡς φυλακίῳ, ὥστε πάντα κεκλημένον ὁμολύμῳ αὐτῷ Χριστιανόν, ὅτι ἡρόους ὀλίγους πῖνας ἢ πολλὰς, ἢ ἕως αὐτῷ ἐχειρμῶν ἢ ψυχῆς μὴ μετέχει αὐτῷ τῷ σωτηρίῳ, ἢ μὲν τὸ ἄγιον βάπτισμα μολυνόμενον ἀμαρτήμασι, ἀφ' ἧς αὐτῶν μαθητῶν. ἢ μιμητῶν, λέγω δὴ τῶν ἁγίων κοσμοσώτων ἀποστόλων διολισσόμενον. ἔπειτα μὲν πλείους ἡρόους, ἢ μὲν τὴν ποικίλῃ καὶ ποικίλῃ ἐλεημοσύνῃ βλέπων πάλιν τὰς ἀνθρώπους, ποικίλης μὲν ἀπολαύσαντας φιλανθρωπίας, καὶ φρονήτως δὲ ζῶντας, καὶ πάλιν ὅτι τὰ χεῖρα χοροῦντας, ἐξήγειρεν ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ Φωστῇ αὐτῷ ἐκκλησίᾳ. λέγω δὴ τὸν ὁρώτον, ἢ μέγαν, ἢ ἱερὸν Βασίλειον, κατονιστὴν συμπαθέσαντα, ὅς τις τὰς κανόνας τῶν ἁγίων ἀποστόλων μεσάσας, πολλὰ παρέχε τῷ μὴ ἀπογινώσκον τὰς ἀμαρτάνοντας * τὰ γὰρ παρ' ἐκείνων κανονισθέντα, ἔνδεκα, ἢ ἑκοσι, ἢ τριάκοντα ἡρόους, ἢ ἕως αὐτῷ τῷ τέλει ὑφελόμενον τὸ ἡμῶν ὁριστικῶς ἐκτέθεικεν, ἵνα μὴ πρὸς τὸ πολὺ ἡρόον τῶν ἐπὶ οἱ ἀμαρτάνοντας. ἢ μετὰ μέλῳ, ἐξομολογέμενοι καὶ ὁπιμώμενοι θύκοπῆντες καὶ εὐχαριστοῦντες, καὶ ὀλιγοψύχοι, μὲν τῶν δὲ καὶ οἱ μετέπειτα ἐλθόντες, πατέρες θάρρησαντες, οὐκ οἶδ' ὅπως εἶπω, ἐν πολλῇ ὀλιγωρίᾳ τὰς ἡρόους ὀλιγώσαν. ὥστε καὶ εἰς τὰ βεβαιώματα τῶν ἀνθρώπων κακὰ, ἢ τῶν λέγεσθαι, ἐχέ τῶν ὁρώτων τῶν πολυμερῶν, ἐν μόνῳ τῶν ἐπὶ ταῦτα ὁρίζων, καὶ κανονίζων θεασάμενοι.

Εἰ τούτοις οὐκ ἄπασι τὸ γλυκὺν ἐ φιλανθρωποῦ ἀγαθὸν θεὸν ἡμῶν λαλήσαντα, ἢ ἐντελέμενον ἢ θεασάμενον πάντα πιστεύοντα, ὅς δι' οἰκίαν χρηστότητα καὶ γενεὰ ἐπὶ τὰς ἡρόους ἢ τὰ ταπεινῶν ἀνθρώπων μετεχόμενον τῶν πάντων ἡμῶν ἐχρῆσθαι ἀφ' ὧν, ἢ τὸν δαίμονον, σαθρὸν καὶ θυμὸν ἐξολοι βλέπων φύσιν, ἀκούσμεν καὶ οἰκονομεῖ, εὐσέγγιστον ἡμῶν ποιήσας καὶ ποιῶν τὰ ἀμαρτήματα, ἀφ' ἧς αὐτῶν μιμημένων ψυχῶν, ἢ γλυκυτάτων ἰατρῶν, φιλαδελφίας ἔχειν καὶ συμπάθειαν ἄπασαι, ὅτι πῶς γινώμη ἢ φύσις, ἢ κλοπῇ ἐχρῆσθαι ἐν ἀμαρτίᾳ, ἢ καὶ πᾶσι σφαλλόμενος καὶ ὡς ἀπίπτοντας.

Επειδὴ δὲ τῇ ποικίλῃ ἀνοχῇ, ἢ ὁπιμῶν τῶν ἀμαρτάνοντας, οἷον ὑπάρχει τὸ κρίμα τὸ τὰς ἐξομολογήσεις ἀπαρτίζον, πῶς τὸ καὶ ἐμὲ ἀμαρτάν, ἢ ἀλαζονικῶν, ἢ καὶ τῶν ἐαυτὸς μὴ ὁρίσμενον, ἀγνοήσαντες ἐαυτὸς, εἰς πέλαγρον ἀγανὲς πλῆσσαι ποσῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐμβαλεῖν ἀπὸ τῆς ἐξ ἀγνοουμένη, ἢ ἀκραί τῶν ἐπὶ τῇ τήρησιν λέγω μόνον, ἀλλὰ καὶ δι' ἐσπαραγχνίαν καὶ ἀφ' ὧν συμπαθεῖν, καὶ τὸ ἐλεονότερον, καὶ δι' ἀπειρίαν, ἢ ἀγροικίαν, ἢ ἀπὸ τῶν ἡρόων, ἢ ἰατρῶν πῖνας ἀπεχθῶς μάλλον ἐφόνθουσι, ἢ ἐγχεσθῶσι. ἢ ἀφ' ὧν τελείαν πάλιν ἀντεπίληψιν, οἰόμενοι ἀμφοτέροι ἐν πρᾶτῃ. καὶ ὁ μὲν ἀσπαραγχνίαν ὡς ἀπολεῖν, ὁ δὲ ἐλεημοσύνην ἀκρίβῃ ὁπιδείκνυνται, ἵνα ὁ μὲν ὡς ἀκρίβῃς λίαν τῶν εὐαγγελίᾳ τηρητῶν, ὡς μεγαλυτῇ τὸ ἄκρον τὸ ἀρετῆς διαίωμα μετῃ μὲν. ὁ δὲ ὡς τέλει ἐλεήμων καὶ Χριστομίμητος.

ὡς πάντων ἐπαυγῇ καὶ μακαριότητι, μάλλον δὲ ἵνα καὶ πινὰ ἐμπούρα ἐαυτῷ πεποιήσῃ. ἀμφότεροι δὲ ὅς τ' ὁσφύσονται σφάλλοντες ἀφελῶς ἢ ἀμαθῶς ὅς τ' ἡρεσθεύσας σκοποῦ.

Φέρε οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ὡς ἀληθῶς ἀβελιοὶ καὶ μόνον, καὶ ἐν ποσὶ τὰ κατὰ ἡμᾶς ὡς δεῖ μὴ ἐπεγνακότες, ἀλλ' ἐκ πολλῆς ἀναμνηστικῆς, καὶ ἡμεῖς οἱ πάλαι, εἰς ἃς οὐκ ἴσμεν ἄλλοι ἀφελῶς καὶ ἀμαθῶς καὶ ἀναξίως ἐαυτοὺς ἐμβάλοντες, καὶ ἰατρῶν ἐπέχειν τάξιν ἀφρόνως διηγήντες, οἱ ὅλους τραυματίζοντες παύσαντες, καὶ ὡς ἀληθῶς τὰ πρὸς θάνατον νοσομένηντες ἐξυθίσαντες, καὶ ἐν ἑσπερίᾳ καὶ μεσσημερίᾳ, καὶ ἀνακρίναντες, κρίνομεντες καὶ ἀφροσύνας, καὶ τοῖς μετὰ ἡμῶν εἰσδεχόμενοι ἀφροσύνας καὶ κατὰ τὴν φύσιν, ποῖα καὶ ποσὴ καὶ ποσὴ ἀφροσύνη ὁρῶντες ὁ μετὰ τὴν ταῖς ἐπιθυμίαις λαμβάνειν. μάλλον δὲ τὸ φοβερώτερον καὶ ἐκ πλῆξεως γέμον, καὶ ὡς οἱ μὲν, τοῖς πολλοῖς ἀγνωστον, πῶς, καὶ τίς, καὶ οἱ δὲ τὰς ἐξομολογήσεις δεχόμενοι εἶναι ὑπὲρ, καὶ ὅπως ἀφροσύνην ἐκδέχεται πῶς καὶ ἀμαρτανλόν ὄντα, ἐλεήθηται, καὶ μὴ τὴν ἐνέργειαν, καὶ πῶς χωρὶς ἐτέρας ἀμαρτίας, καὶ ἄλλον ὅτι τελεῖται ἀφροσύνην ἀπολεσθῆναι. τὴν γὰρ ὁμοίως εἶναι τὸ χάρισμα, ὅσον οἱ ἐπιφέρει τὸ ἀποστολὴν τὰ ἄλλα κατὰ τὴν φύσιν, ὅτι ὅτι μὴ δίδωσι τὸ ἢ τὸ δὲ χάρισμα, ὅτι δὲ φησὶ ἀφροσύνης πινυμάτων.

Εἰς τοῦτο ὅτι ὡς ἱκανὸς τὰς περὶ τῆς μέλλουσας ἐρῆας καὶ ἀνακρίσεις, ῥοπάστε, καὶ προπάτε, καὶ γῆρας, καὶ νεότης, καὶ ἀρεσκίαι, καὶ γυνῶν, καὶ ἐλευθέρων, καὶ τὸ ἐν ἀξιώμασι, καὶ ἐν πτωχείᾳ καὶ τὸ ἐν νόσῳ καὶ ὑγίαι, καὶ αὐτῶν τῶν πάρευντα ἀποδυσκόντων, γράφειν, καὶ ἐξετάζειν τὰς ἀφροσύνας βάλοντες. ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἐκτραυματῶν ἐκτραυμα καὶ κύων οὐκ ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῆς τρεπτικῆς συλλεξάμενοι καὶ ἀπὸ πύρας δὲ τῆς ἐμῆς ἀναγρέφαντες λύχνον τὸ ἀφροσύνης καὶ μικρὸν δὲ λαβὼν πύραν, καὶ ἀναψάσαντες δὲ τὸ ἀπὸ πύρας πῦρ ταῦτα ἐγγράφως κατὰ τὴν φύσιν. τῶν ἐνεκα πρὸς τὴν τοιαύτην ἐκλήγον ἀφρόνως καὶ ἀλαζονικῶς τόλμας. ὅμως ὑποπὸ τὸ τέλος, εἰ καὶ τὸ ἀπὸ πύρας ὡς βεβαίως ἔχει ἀπὸ τῆς φύσεως. ἀλλ' ὅτι μετὰ τῆς τῆς μέλλουσας, πρὸς τὴν γὰρ ἀνθρώπου ὁ θεὸς ἐκ λαμβάνει. παρὰ μεγάλων ἀκρίσιων καὶ ἀρίων τῶν θεῶν λαμβάνειν τὰς αἰτιολογίας, καὶ πιστεύειν τῆς ἀληθῆς εἶναι πῆξ ἀφροσύνης, καὶ ἐλπίδι βεβαίως καὶ ὁλοφύχως περὶ τῆς ἀφρόνως τὰς δωρεὰς δίδωσθαι θεόν, ὑποσάμενον ὅτι πᾶσι μὲν τῇ κατηχέουσας ὡρα, δὲ καὶ μὴ λόγον ἐκ ἀνοίξει τῆς φύσεως μὲν, καὶ ὡς ἡ ἀλήθεια. χεῖρας ὅτις τῆς, καὶ γὰρ μακαριότητα ὡν, ἵνα πᾶς ὅστις συντύχη μοι μετὰ τὴν ἀπὸ ῥαθυμίας ἀμαρτανλίας πρὸς ὠφελίαν, καὶ ἐλπίδα σωτηρίας ἔχων, καὶ μὴ ἐν πῇ ἀπὸ τῆς φύσεως οὐκ ἀπὸ τῆς ἀμαρτανλίας, καὶ ἐν ταῦτα μὲν, καὶ τὰ τῶν τοῖς ὁμοίως, ὁ πάντοτε ἐκ τῆς ἡμετέρας τῶν πολλῶν ἀγαθῶν κύριος. ἀλλ' ὅτι καὶ ποσὴν μοι δὲ σύγκειται κύριος, ἵνα πᾶς τῶν ἀφροσύνης τὰ ἡμαρτανλίας αὐτῶν ὡς πᾶς ἐμὴ ἀπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὴν φύσιν, ὡς ἀληθῶς.

A imitator ab omnibus laudetur & beatus prædicetur; magis verò ut inde sibi lucrum aliquod velut è mercimonio capter. Sed utrique à recto pietatis scopo simpliciter, vel imperitè aberrant.

Age igitur & nos qui verè miseri sumus & soli, quique in quibusdam quæ spectant ad nos nescimus ut oportet sese gerere, sed tamen ex multa stoliditate nos miseri, simpliciter, imperitè, & indignè nos ipsos in ea intrudimus quorum indigni sumus, imprudenter existimantes nos Medici provinciam sustinere posse, qui toti vulnerati sumus; & in aliorum morbos inquirere, qui reverà mortaliter ægrotamus. Atque utinam sic, vel serò discamus, & examinemus, & iudicium feramus, & describamus, & iis qui confessiones nobiscum excipiunt, disponamus, & assuequamur, quali, quanta, & cuiusmodi animi dispositione Poenitens canonicas Poenitencias suscipere debet. Maximè autem reformidandum est, & stupore plenum, atque ut ego quidem sentio, multis incognitum, quem, qualemve decet esse eum qui confessiones excipit, & quomodo per hæc contingit aliquem, & peccatorem esse, & nihilo secius propter hoc solum misericordiam consequi; & quomodo quamvis sit perfecta sanctitate præditus, per hæc tamen sine alio peccato aliquando pereat. Puto enim illud esse charisma, in quod Apostolus alia enumerans veluti fertur, cum ait, huic datum esse hoc vel illud charisma, isti verò, discretionis spirituum.

Ego verò non ut idoneus futurus inquisitiones, & interrogationes confitentibus faciendas, iudicia hinc promenda, eorum in affectus bonos malosve, propensiones, & conversiones, senectutem, juventutem, rusticitatem, cognitionem, libertatem, dignitatem, honores, paupertatem, sanitatem, morbum, & morte imminente statum, horumque omnium differentias & varietates indagare, & scribere volo: sed ut revera abortuum abortus, & canis inutilis, micas è mensa decedentes colligens, quique aliquantulum discretionis experientiam ab experientia luminis à quo nutritus & educatus sum promanantem accepi; coactus insuper à quibusdam fidelibus ista literis mandavi. Ea propter ad talem & tantam imprudenter deveni audaciam & ostentationem. Dicam tamen scopum quem mihi proposui, licet multi, ut certum habeo, mihi fidem non sint adhibitori; sed hoc nihil me retardabit: personam enim hominis Deus non accipit. Cum à magnis & sanctis viris audissem Deum rogantes exaudire, & petita consequi, persuasusque hoc esse verum, Deum munerum & gratiarum munificum datorem fide experta, spe firma, & totius animi proposito rogavi omnibus catechesis meæ horis quatenus mihi verbum concederet in oris mei apertione, ut licet literarum scientissimus non sim, quod Christus qui veritas est, novit, quisquis tamen in me inciderit, à desidia & segnitie peccatorum ad animi alacritatem & salutis spem transferatur, & propter quodcunque peccatum non desperet. Neque hæc tantum, aut propter his similia audacissimus ego benignissimum Dominum rogavi. Verum etiam Domine, ut mihi largireris tantam prudentiam & dijudicandi facultatem, ut omnem hominem

pec-

Idcirco finis est pulcherrimi proemii.

De mullitie.

Α. ὁ ἐν τῇ ἐκείνῃ, ὁ ἀπὸ τῆς ἐπισημάνσεως χαρτοποιῶς γεγραμμένος, ὡς ἀπὸ τοῦ δεξιῦ οὐκ ἴστανται δύνανται, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑστῆ, τοῦ ἐστῆ μετὰ χαρτῶς ἀπὸ τοῦ ἐξομοιοῦντο μὲν, ὡς ἐν τῇ ἀπαύσει, ὅτι ἐπὶ αὐτῇ, ὅτι ὅσα ἀπὸ αὐτῆς, πιστεύετε ὅτι γινώσκοντες, καὶ ὅτι πᾶσι ὑμῶν γεγραμμένον. καὶ ἀλλὰ πολλὰ τοιαῦτα ἐφθόνης δύνανται, καὶ δοτῆς ἀγαθῆς, καὶ ὅτι χαλῶν αὐτῇ ὁ πάντας γένων, καὶ ἔμενον τῷ σωτηρίας, αὐτῇ οἷς οἶδας κείμενον, ἐπὶ αὐτῇ μὲν ἐπὶ αὐτῇ, τῇ ἀγαθῇ, καὶ ὅτι ἐπὶ αὐτῇ ἀγαθῇ τῇ ἀγαθῇ.

Εὐχαρίστησεν ἡμεῖς, τοῦ καλοῦ Θεοῦ.

B δεξομεν τη τε αγαθη γινωσκοντες, και οτις
 εστιν ομοιοτητες, και παρομοιωσεις, και διαφορας ηδυν
 αμαρτηματων των τε χριστης, και του χριστου, λεπομε-
 νους ως ομοιαν, και τω απο του εστιν εξαγγελια
 απαντα διαφορα των επιγνωσων, και ε το μονον,
 αλλα και πως οφειλιν εχουσιν του ταυτα δεχμενοι
 εξετασεν και ερηναι, και οπως παλιν οι διατηρημενοι
 οφειλουσιν τας εξομολογιας προς του αυτου αναδε-
 χμενοι αποδεχασθαι. οι παροιους δε πως ταυτα και
 πως πιστοτητας του αμαρτηματων απογραφω-
 μεν, και ουτε εως και ποσας, και εως εως, τας διαφο-
 ρας του ελαττωσαν, και μεσων, και μεγαλων, τοις
 ποτε δεχμενοις διεξελθωμεν. εστιν ουκ ομοιωσις
 C αμαρτηματα επια, οι δε και οκτω εξελαβοντο, απια
 εστι, μαλακεια, πορνεια, μοιχεια, ερεσνοκακια, παι-
 δοφθορια, κτηνοκακια, ε η πολυποικιλ και πο-
 λυτροπος, και πολυνομος, και δυοδικη, και συγα-
 γηνη αιμαρτητα. η ητοιμα οληνη λαν, ως δε,
 η τα ερχη η ταυτα διαφοραιοις. επι δε και ο ε χειρων
 εκεινη, και ακεινη φον.

Περὶ Μαλακίας.

[illegible]

horrendum incestum, tres nempe fratres ex utroque parente se invicem fornicatos. Medius autem enarravit qua ratione à primo passus fuerat, & in tertium egerat. Incesti scelus ut dixi, verbis exprimi nequit. Est præterea muliebris masculorum concubitus in quem viri tenebris miserabiliter offusi, purum derelinquentes panem, obcoecati feculentum comedunt, muliebrem scilicet naturam deferentes in miserarum mulierum, & invitarum posteriora fornicantur, qui multò majores poenas iis subibunt qui in viros furunt, & ideo hinc poenis obnoxii, & illic immisericorditer, nisi sincerè & genuinè resipiscant, præ omnibus punientur.

De cæde voluntaria, & involuntaria.

Scelus voluntariæ cædis videtur omnium minimè veniam mereri: atque ita est: non est tamen irremissibile. Verùm cædes involuntaria, ut facilè excusabilis, omni venia digna est.

De incestis, & eorum Pœnitentiis.

Spiritualis incestus in duas species dividitur, in eam qua quis in baptismo filiam suscepit, & in illam ipsam quæ commater est sive susceptrix, quod incesto carnali longè miserabilius est, & maximè si non semel, sed cum habitu factum fuerit. Peccatum cum susceptrice commissum quidam dicunt octo annorum habere Pœnitentiam, cum spirituali verò filia triginta annorum, non secus ac cum matre propria. Si verò hæc horrenda scelera abusivè perpetrarunt, non semel, bis, aut ter, sed tamen destiterunt, usque ad mortem constitutum est eos non communicare. Cædi voluntariæ viginti anni Pœnitentiæ tribuuntur, involuntariæ decem: sed incestus multiplice opus habet experientia. Scelus cum sorore ex patre, vel ex matre, annis duodecim, ut cum Noverca. Cum sorore verò ex utroque parente octodecim, ut cum Presbyterissa, sive uxore Presbyteri, vel Diaconi qui in gradu est. Quod enim cum uxore Lectoris patitur, & quod cum sponsa filii, simile est ei quod cum Noverca. Quod cum uxore fratris decem. Cætera verò fornicationis crimen continent. Hæc autem pœnæ imponuntur, si supra descriptarum mulierum mariti non vivunt. Nam si vivunt, & has pœnas, & insuper quæ adulteris imponuntur suscipiunt, ita ut usque ad annos viginti & amplius deprehensus extendantur. Jumentorum autem, & volatilium initus quindecim annorum Pœnitentiam habet; quaecunque sit jumentum interdictum. Nihil à canonicis definitum est de scelere cum masculis irrationalibus quasi virorum & mulierum nemo in hanc speciem incideret. Masculorum concubitus, ut & irrationalium initus quindecim anni definiti sunt, non secus ac in adulterio deprehensus. Furori verò eorum qui mulieribus, ut masculis utuntur, anni triginta, ut cum commatre: In alium verò his amplius; alia enim duo his sunt æqualia. Impuberum corruptioni, & incesto cum sorore unius personæ, hoc est, ex patre, vel ex matre, æqualis pœna definita est, hoc est, anni duodecim, ut & cum Noverca. Adulterio autem sive maritalitatis anni quindecim similiter

A μάλλον δὲ ἀνεδέξαμεθα αἰμομιξίαν δυνῶ, πρὸς ἀδελφῆς ὁμοπαλίου, καὶ ὁμομητρίας ἀλλήλων πεπορευκότας, ὁ δὲ μεσότης μοι ταῦτα ἐξηγήσατο ὡς οὕτως τῷ πρώτῳ πατρὶ, καὶ τῷ τρίτῳ πατρὶ, καὶ ὡς εἰπον ἀλλήλοις ὅτι τὸ πάθος τὸ αἰμομιξίας. ἐπὶ δὲ καὶ γυναικείᾳ ἀρρενοκοίᾳ εἰς τὴν οἱ ἄνδρες ἐλευθὲς σκοτύνονται, καὶ χαθάρων καταλύοντες ἀρῶν, καὶ σκυβαλάδῃ τυφλῶντες ἐπίδωκον, ἥρουσι τὴν γυναικεὶ ἀφέντες φύσιν, ὅτι τὸ ἀφεδρώνα τὰς ἀθλῆς καὶ μὴ ἐκλογιδίας γυναῖκας πορεύσων, οἱ πολλοὶ μείζων τὸ ἀνδρομανῶν ἀρρενοκοιτῶν ὑποστήσονται. καὶ εἰρηνὶ ὅτι τῇ ἐπιλήμῳ, καὶ ἐκείνῃ ἀντιλεῖ, εἰ μὴ γνησίως μετανοήσωσι, τὴν κόλασιν ἔξωσιν ὑπὲρ πάντων.

B

ὡς ἐκείνῃ φύσιν, καὶ ἀκρίαν.

Τὸ τῷ ἐκείνῃ φύσιν δοκεῖ μὴ πάντων ἀσυγγνώστου ὡς καὶ ἐστίν, ὅμως ὅδε τῷτο ἀσυγγνώστη. Τὸ δὲ τῷ ἀκρίᾳ συγγνώμης πάσης ἄξιον, ὡς καὶ διαπολόγηται.

ὡς αἰμομιξίας, καὶ τῇ αὐτῇ ἐπιλήμῳ.

Εἴπε δὲ καὶ ἡ πνευματικὴ αἰμομιξία εἰς δύο διηρημένη, εἰς τὴν πρὸς ἀδελφῆς θυγατέρα, καὶ εἰς αὐτὴν ἐκείνην ἰδίαν συντέκνισαν. ὁ πολὺ τῷ σαρκικῷ ἐλευρότερον, καὶ τὰ μέλιστα, εἰ ἔχῃ ἄπαξ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐξῇ γὰρ. καὶ ἡ δὲ τῆς συντέκνης ἀμαρτία, ὁκτώ, ἡ δὲ τῆς πνευματικῆς θυγατρὸς, ὡς τῇ τελευτῇ τῶν χρόνων φασὶ πέντε ἔχειν τὴν ἐπιλήμῳ, ὡς καὶ τὸ ἰδίαν μητέρα ὁμοίως. εἰ δὲ καὶ ἀρρενοκοιτῶν τὰ τοιαῦτα γένησιν μύσθ, καὶ ἔχῃ ἄσαξ, ἡ δὲ, ἡ τελεῖ, καὶ ἐξέκοπῃσιν, καὶ ὡς τέλος ἥρουσι τῷ θανάτῳ τελευτῇ μὴ κοινοῦν. τὸ δὲ τῷ φύσιν τῷ ἐκείνῃ ἐκείνῃ, τὸ δὲ τῷ ἀκρίᾳ δέχῃ, τὸ δὲ τὸ αἰμομιξίας, ὡς πολύτερον καὶ πολύτερον, τὸ μὴ τῆς ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς δωδέκατος ὡς τὸ μητρὸς, τὸ δὲ ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς ὁκτωδέκατος ὡς καὶ ὅτι τὸ ἀρρενοκοιτῶν, ἡ τὸ ἐμμάθῃς ἀρρενοκοιτῶν. τὸ γὰρ τὸ ἀναγνώστῃ, τὸ δὲ εἰς ἑξὺ ἡμῶν, ὁμοίως τὸ μητρὸς, τὸ δὲ εἰς ἀδελφῆς δέκατος. τὸ δὲ εἰς τὰ λοιπὰ, πορεύεται ἐγκλημα ὡς ἐχέει. ταῦτα δὲ εἰς ὅτι ἔχῃσιν αἱ ἀρρενοκοιτῶν ζῶντες τὰς συντέκνης αὐτῶν, εἰ δὲ ζῶσι, καὶ ταῦτα, καὶ τὰ τῷ μοιχείᾳ ἀναλαμβάνειν, ὡς καὶ ὡς εἰκοσι καὶ πλείων φθάσει ἔτη ἀλόντας. τὸ δὲ τῆς κτηνοβαλίας ἢ τῆς πτηνοβαλίας δεκάπεντε ἔχῃ τὴν ἐπιλήμῳ, ὡς ἀλάχη τὸ ἀπηγορευμένον κατεῖναι. τὸ δὲ εἰς ἀρρενοκοιτῶν, καὶ καχερόντας πρὸς αὐτῶν, ὡς ὅδε τῇ εἰς ἰδιότητά πεπλόντων ἀνδρῶν ἢ θηλείων. τὸ δὲ τῆς ἀρρενοκοιτίας, ὁμοίως τῆς κτηνοβαλίας ἀρρενοκοιτίας δεκάπεντε ἔτη, ὡς καὶ τοῖς ὅτι μοιχεία ἀλάχη. τὸ δὲ τῆς γυναικεῖς ἀρρενοκοιτίας, ὡς τὸ τελευτῇ χρόνων, ὡς καὶ τῆς συντέκνης, εἰς ἑπτακαὶ πλείων τῶν. τὰ γὰρ ἑπτα δύο, καὶ ἴσα τῶν τοῖς τὸ δὲ τῆς παιδοφθορίας ἴσα τὸ εἰς μονοπρόσωπον πιστὸν ἀδελφῷ ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς ἀρρενοκοιτίας, τῇ εἰς. ἔτη β'. ὡς καὶ τῆς μητρὸς. τὸ δὲ τῆς μοιχείας, ἥρουσι τῆς ἀνδρῶν, ἔτη ιε'. ὁμοίως

καὶ

Debet tamen Confessor inspicere & considerare juventutem, & senectutem, vires & impotentiam, loci differentiam, & modum per quem malum perpetratum est: si sponte impulsus illud fecit, aut alio instigante; si meditatè, aut ex dicto, si ex vino, aut satietate, vel alio modo; aut alterius jussu & timore, aut ex autoritate, vel paupertate hæc, & quæcumque his similia sunt, interrogare & discernere debet Confessor, & hominem, & horam, & locum, & violentiam, & intermissionem, & sic pœnas imponere. Similiter & contritionem & pudorem, & animi demissionem & moerorem, & formidinem, & fiduciam, nec etiam contemptum, & imprudentiam & superbiam. Hæc à Pœnitente inquirere debet Confessor, postea pœnis afficere eum. Sunt enim nonnullæ animæ quæ per bonos mores possunt magna & plura ipsorum mala reddere minora: aliæ quæ parva efficere majora propter impudentiam, despectum, & superbiam; ad quem enim respiciam dicit Dominus, nisi ad mansuetum & quietum, &c. Illis enim qui secundum naturam peccant, & non sæpe, utpotè citò abstinentes post annum à me parcutur. Si autem contingit eos naturæ esse ardentis, in iis quæ secundum naturam fiunt summè & perfectè judicantur, ita ut pœnæ eorum æquiparentur peccatis quæ contra naturam aguntur. Si verò in ea peccata quæ sunt contra naturam inciderint, & perseveraverint, quæcumque sit illud peccatum, majore & perfectæ condemnatione punientur, eo quod quæ non potuerunt à natura perficere, electione perfecerint. Eadem ratio eorum qui in peccatis inveteraverunt, & ante senectutem in ea non perpetrarunt. Qui verò sine prudentia, hoc est, intra annum ætatis trigesimum, in quodcumque peccatum inciderint, sive scientes, sive ignorantes, vel iterum non meditatè, sed tantum ex pacto, veniam celeriter consequantur, & paucà Pœnitentiâ mulcentur, quæcumque contigerit illud peccatum, etiam usque ad ea quæ contra naturam fiunt, modo peccata media non excedant, & ad ea non perveniant quæ perfectè & absolute prohibentur, quæ videlicet in divinis canonibus non commemorantur, veluti fornicationes contra naturam cum mulieribus factæ, & virorum in viros effusæque furores exerciti, scelera cum commatibus, & filiabus baptismatis, vel eorum qui in propriam matrem inciderunt, hoc est, qui

Ομοίως ὁ ἀναρχόμενος τὰς ἐξομολογήσεις, ὀφείλει
ὁρᾶν, καὶ νεότητά, καὶ γῆρας, καὶ διῶκαμι, καὶ ἀδιῶκα-
μίαν, καὶ τόπος ἀλφ. Φορεῖν, καὶ πτόπει, δι' ἑ. π. κακόν
γινέσθαι, καὶ εἰ ἐκείνους ἡυθμολογῇ, ἢ τὸ ἔπειτα πτόπειον,
καὶ εἰ ἐκ μελέτης, ἢ ἐκ συμβάσεως γόνου, καὶ εἰ
ἀπὸ οἴου, ἢ κόρου, ἢ ἔχ. ἔπος, ἢ καὶ ἑ. π. πτόπειον καὶ
φόβον, καὶ ἢ καὶ ἐξοσίαν, ἢ ἀλφ. πτωχίαν, ἢ ὅσα τυ-
τοις, ὅμοια, ἀνακλῶνται ὀφείλει ὁ ἀναρχόμενος, καὶ τὸ
ἀνθρώπου δὲ καὶ τὸ ἄρα, καὶ τὸ πτόπειον καὶ τὸ βίαν, καὶ τὸ
ἀνισιν, καὶ ἔπος ἑπιμῶν, ὁμοίως, καὶ τὸ συνικμῶν,
καὶ τὸ αἰχμῶν, καὶ τὸ κατῆμῶν, καὶ τὸ ἑμφῶν,
καὶ τὸ πτόπειον. ὁμοίως καὶ τὸ κατῆμῶν, καὶ ἀνα-
δῆς, καὶ τὸ ἀναπῶν. ταῦτα δὲ ἑρμῶν ὀφείλει
ὁ ἀναρχόμενος τὸ μετανοῦντα, καὶ ἔπος ἑπιμῶν.
εἰς γὰρ ψυχὰς διῶκαμι ἀλφ. ἢ ἄν. ἑρμῶν, τὰ με-
γάλα αὐτῶν καὶ πᾶμπολλα κακὰ, ἥτις πτωχίαν,
καὶ ἔπειτα τὰ μικρὰ μείζονα ἐργάσασθαι, ἀλφ. τὸ ἀ-
ναδῆς καὶ κατῆμῶν, καὶ ἀναπῶν. ἑπιμῶν γὰρ
ἑπιμῶν, Φρον. ὁ Κύριος, ἀλλ' ἢ ἑπιμῶν πτόπειον
καὶ ἡσυχίαν, καὶ τὰ ἐξῆς. οἱ γὰρ ἑ. π. Φύσιν ἀμαρτῶντες,
καὶ ὀλιγάκις, ἢ γὰρ τὰς ἀπὸ ἀπῶντες, καὶ εἰς ὀλιγα-
τὸν συγκεχρῆναι παρ' ἐμοί. καὶ εἰ ἔτυχεν μᾶλλον τὸ
ἐφ' ἧς εἶναι φύσεως ὄντες, καὶ οἱ τοῖς ἑ. π. Φύσιν με-
γάλως κέρων, ἢ τελείως, ὥστε τὴν ἑ. π. Φύσιν
ἴσαι τὸ ἑρμῶν ὄντες φύσεως ἑπιμῶν. εἰ δὲ ἔτοι
ἑ. π. Φύσιν πτόπειον ἢ κέρων οἱ οἰαδῶντες ἀμαρ-
τίας μείζονα καὶ τελεία ἀμαρτημάτων κατῆμῶν π-
μῶν ἑρμῶν ἢ γὰρ ἑπιμῶν, ἀλφ. τὸ ἀπῶν ἐκ
Φύσεως ὅτι ἔχουσιν ἐκτελεῖν πτόπειον. ὁμοίως καὶ
οἱ γηρασθέντες οἱ ἀμαρτίας, ἐκ μὴ ἀνυσαντες πτόπειον
γῆρας. οἱ δὲ ἀνδρ. Φρονήσεως, ἢ γὰρ ἴσως τὸ τελείον
ὄντες ἑ. π. οἱ οἰαδῶντες πτόπειον ἀμαρτημάτων,
ἔπειτα καὶ οἱ γῆρας πτόπειον ὥστε, ἢ καὶ οἱ ἀγνοῖα, ἢ πάλιν
ὅτι ἐκ μελέτης, ἀλλ' ἐκ συμβάσεως ταχίαν ἐκ
τὴν συγκεχρῆναι, ἐκ τὸ ἑπιμῶν ὀλιγῶν λαμβανέτω-
σαι, οἱ καὶ ἑ. π. ἀμαρτίας ἢ τυχεύουσα, ἐκ τὸ πτόπειον
Φύσιν αὐτῶν, τυτῆσι τὸ μέσον καὶ τὸ τελείον ἀπῶν
μῶν, ἢ γὰρ τὸ ἀγῶν πτόπειον τοῖς κατῶν, ὡς ἑ. π.
γῆρας τὸ πτόπειον Φύσιν, ἢ τὸ οἱ ἰδῶντες ἀνδρ. μα-
ρτημάτων, τῶν τε συντεχνίας, ἢ γῆρας τὸ πτόπειον
σμῶν, ἢ καὶ εἰς ἰδίαν πτόπειον μῶν, τυτῆσι
Κ
οἱ ἑ. π.

Περὶ ἱερέων.

De Sacerdotibus.

est & pius, vel utrumque, Poenitentiam agat primum, & postea sic promotione dignus habebitur. Si autem in hoc post consecrationem deprehensus est, & in mente quod diximus habuerit, per ignorantiam nempe, aut ab alio edoctus hoc non esse malum, unius anni Poenitentiam accipiat, & eo tempore à sacro ministerio absteineat, sicque punitus ministret. Si peccatum iteret, bis terve, non amplius sacris operetur, sed sola lectoris functione contentus esto. Si furatus est magni momenti furta, ad Sacerdotium ne unquam promoveatur, sed in omnibus fornicatorum poena plectatur.

*Ecce secundum differentiarum
epitimum.*

Hæ sunt differentiae confitentium, & eorum qui eos excipiunt, cibi quoque, & potus, & orationum. Confitentium autem sunt apud me modi decem à se invicem differentes.

Alius qui pauca peccavit, ita ut in unam personam, & sponte volens lubensque resipiscit.

Alius sæpius, & in multas personas deprehensus.

Alius qui secundum naturam peccavit, forsan & in unam personam, sed ad senectutem usque in eo perseveravit.

Alius qui contra naturam peccavit, statim vero propter Dei timorem destitit.

Alius qui propter infirmitatem, vel calamitatem circumstantem ad confessionem se accingit, vel in ipsa morte confitetur, & moritur.

Alius qui à peccato quodcumque illud sit, destitit, & sic postea quæ peccavit confitetur.

Alius qui peccata confessus est, sed ab iis abstinere non valet, vel non vult.

Alius qui ad Confessionem usque peccat, post Confessionem à peccato cessat.

Alius qui confitetur & pollicetur se ab omnibus peccatis cessaturum, ab una tamen specie seu persona non posse.

Alii vero qui in exercitiis & præsidiiis viventes confitentur se peccasse necessitate, vel timore, vel dono, vel simplicitate, vel aliis diversis modis.

Horum omnium unusquisque interrogatus qua ratione ex his decem modis peccavit, id cum confitetur dicere debet, atque etiam in quot personas incidit, hoc est, mulieres; similiter mulieres in quot viros. Tum qui Deo juvante suscipit eorum confessionem, interroget eos quales erant personæ, ordinem secutus differentiarum fornicationis, hoc est, quot conjugatæ, quot meretrices, quot viduæ, quot ancillæ, quot monachæ magni habitus, quot sacratæ, nempe Presbyteris, & Diaconorum qui in gradu sunt, uxores. Monachæ enim parvi habitus, & Lectorum uxores, ut meretrices judicantur. Cum autem horum differentias, & quantitatem & qualitatem confitentes enuntiaverint, & quantum temporis in unoquoque vitio perseveraverint, an psarum aliquæ pepererint, vel non, An conjugati fuerint, nec-ne, an in utramque partem peccaverint, an semel bis, terve, & sæpius: An destituerint, vel usque in senectutem inforderint, vel usque in diem in qua confitentur peccaverint, vel antea cessaverint.

Cum inquam horum omnium differentias

A. ἢ ὡλαβῆς, ἢ καὶ ἀμφοτέρω, ἐπιημάτω πρὸς τὸν, εἰ δὲ οὕτως ἀξιόστω. εἰ δὲ μὴ ἡ ἱεροσυλία οἱ τῆς ἐλάφης, καὶ τὸ σκοπῶν, ὅν περὶ τὴν ἐλάφην, καὶ ἄγνοιαν, ἢ παρ' ἄλλης διδάχης μὴ εἶναι κακόν, λαμβανέτω ἑξ ὧν ἐπιήμιον, κρατύνον, καὶ τοῦ ἱερουργεῖν, καὶ οὕτως ἱερουργεῖτω. εἰ δὲ καὶ διητηρώσῃ, ἢ τελευτῇ, μηκέτι ἱερουργεῖτω, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ ἀναγνώστη τάξιν ἐρχέσθω μόνον. ἔαν δὲ ἐκλεψῇ κεφαλαιώδη κλέμματα μὴ ἐρχέσθω εἰς ἱεροσυλίαν ποτε, ἀλλὰ τὸ τῇ περὶ λαμβανέτωσαν ἐπιήμιον καὶ πάντως.

Ἰδὲ τὸ δεύτερον τὸ ἀφ' ὧν τὸ ἐπιήμιον.

B. Καὶ αὐταὶ αἱ ἀφ' ὧν τὸ ἐξομολογέμενον, εἰ τῆς ἀναδεχομένης, καὶ τοῦ βρώσεως, καὶ πόσεως, καὶ ἐνυῶν. τῇ δὲ ἐξομολογέμενον εἰσι πρόποι παρ' ἐμοὶ ἀφ' ὧν ἄλληλων, δέχα.

Ἐπεὶ ὀλίγον ἀμαρτήσαι, καὶ αὐτοπαραιρέτω γνώμῃ μετανοήσας, ὡς καὶ εἰς ἐν πρὸς ὅσον.

Καὶ ἔπερ' ὁ πολλαῖς, καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα πρὸς ὅσον.

Καὶ ἔπερ' ὁ καὶ φύσιν ἀμαρτήσαι, ἴσως καὶ εἰς ἐν πρὸς ὅσον, ἑξομολογέσας καὶ γήρας.

Ἐπεὶ δὲ ὁ πρὸς φύσιν ἀμαρτήσαι, τὰ χροῖα τὴν ἀποκόψας ἀφ' ἧς τὸ κυρεῖ φόβον.

C. Καὶ ἐπερ' ὁ δὲ ἀδένειαν, ἢ ἀδείσαν συμφορὰς, εἰς ἐξομολογήσιν ἐλθὼν, ἢ καὶ οἱ αὐτῷ τῇ θανάτῳ ἐξομολογήσασθαι καὶ θανάτῳ.

Καὶ ἐπερ' ὁ παυσάμενος τὴν ἀμαρτίαν οἷα καὶ ἡ, καὶ εἰδὼς ὅτι ἐξαγγέλλας τὰ αὐτῷ ἡμαρτημένα.

Καὶ ἐπερ' ὁ ἐξομολογέμενος μὴ τὰς ἀμαρτίας, ἀποχρὴ δὲ ποιῆσαι μὴ ἰσχύων, ἐργῶν δὲ θέλων.

Καὶ ἄλλ' ὁ εἰς τὸ ἐξομολογήσας ἀμαρτάνων, μὴ ἡ ἐξομολογήσιν δὲ παυσάμενος.

Καὶ ἄλλ' ὁ ὁμολογῶν μὴ παύσας ἀποχρὴ ποιῶν κακῶν, ἐν δὲ πρὸς ὅσον μὴ διωκόμενος.

D. Καὶ ἄλλοι δὲ οἱ ἐπὶ ταξιδίῳ, καὶ καὶ ἀνάγκῃ, ἢ φόβῳ, ἢ δώρῳ, ἢ εὐήθειαν, ἢ καὶ καὶ ἀφ' ὧν πρὸς ὅσον ἀμαρτάνοντες καὶ ἐξομολογέμενοι.

Οὕτω δὲ πάντες, ἐχάρτες αὐτῶν ἀνακεκομμένοι, ὡς καὶ ἕκαστος ἐξημαρτεῖν, ἀπὸ τῶν δέχα τῶν πρὸς ὅσον ὁμολογῶν ὁφείλει εἰπεῖν, καὶ εἰς πόσα πρὸς ὅσον ἔπεισιν, καὶ εἰς πόσα πρὸς ὅσον ἔπεισιν ἀνδρας.

Εἰ πότε ὁ δεχόμενος σὺν θεῷ αὐτῶν τὴν ἐξομολογήσιν, ἀνακεκομμένῳ αὐτῶν ὅσα ἦσαν τὰ πρὸς ὅσον, ἀπὸ τῶν ἀφ' ὧν τὸ πορνείας, καὶ τῆς πόσεως, πόσεως, πόσεως χήρας καὶ πόσεως δούλων, καὶ πόσεως μεγάλων μοναχῶν, καὶ πόσεως ἱερῶν, ἡ γυναικῶν, πρὸς ὅσον, ἢ ἐμβάδμων ἀφ' ὧν γυναικῶν.

E. αἱ γὰρ μικροὶ μονάζουσιν, καὶ αἱ τῶν ἀναγνώστων ὡς πρὸς ὅσον, καὶ ὅταν τῆς τῶν ἀφ' ὧν ἐξέπασιν, καὶ τὰς ποσότητας καὶ τὰς ποιότητας ἐξομολογέμενοι, καὶ ὅπως ἐξομολογῶν εἰς ἕκαστον αὐτῶν παρὸς, καὶ ἔπεισιν ἐξ αὐτῶν πτες, ἢ εἰ. Εἰ εἰχον γυναικῶν, ἢ οὐκ εἰχον, καὶ ἡ ἡμαρτία, ἢ καὶ καὶ ἀμφοτέρω, καὶ εἰσάπαξ καὶ δις καὶ τρίς, καὶ πολλαῖς ἐξέκοψαν, ἢ καὶ εἰς γήρας, καὶ εἰς ὅσον τὴν ἡμέραν ἐκείνης οἱ ἢ ἐξομολογήσας, ἡμαρτάνων, ἢ καὶ πρὸς ὅσον.

Καὶ ὅταν ἀπάντων τῶν ἐξέπασιν τὰς ἀφ' ὧν ἐξέπασιν.

εἰς, πάλιν ἐρωτῶν αὐτὸς ὡς τὸ αἰμομιξίων μὴ πως A
εἰς συγγενείας πῶς ἢ ἰδιωσιμῶς ἔπαισι. καὶ εἰ ἄρα
ἔθρηναι αὐτὸς ἐν τῇ τύτῃ, εἰ ἐξέφρηται ἀφ' ἑδου-
τέρου πρὸς τῆς συγγενείας, ὅτι τὸ πρῶτον πάλ-
ιν, ἢ ἔ. χεῖρον γὰρ ὅτι τῷτο, καὶ εἰδ' ἔπαισι ἐρθύναι
αὐτὸς ὡς τὸ ὡς φύσιν, μὴ εἰς ἀνδρα, ἢ εἰς παῖδον,
ἢ εἰς τῷτο, ἢ εἰς ὄρνεν, ἢ εἰς κοράσιον πρὸς τῷ
ὀλεσμιῷ ἡρόν καὶ δέκα ἐξ ἐπὶ πειπέπαισι. καὶ εἰδ'
ἔπαισι ἀκροῖς καὶ ἐκροῖς φόνος, ὁμῶς καὶ ὡς τὸ
δυνῆς καὶ δυνῆς μαλακίας. καὶ ὅταν εἰν ἐκ τέτων μι-
κρὸν ἢ μέγα πρᾶξαντες, ἢ ὀλιγάκις, ἢ πολλάκις.
εἰ καὶ ἡρόνως εὔροι αὐτὸς, καὶ εἰς τὰ ἡμῶν ἢ εἰς
τὰ ὅλα, καὶ εἴτε εἰς χεῖ φύσιν μὲ, πολλὰ δὲ, ἐμὴν
τοῖς εἰς τὰ ὡς φύσιν, εἴτε καὶ εἰς ταῦτα, εἰς ἐκείνα
δὲ ἔ. ἢ καὶ εἰς τὰ ἀμφοτέρω. καὶ ὅτε ταῦτα πάντα τὸ
ματρικουῖα ἐρθύνωσι, τότε πρὸς τὸ δύναμι αὐτῶ,
μᾶλλον δὲ πρὸς τὸ χεῖ φύσιν, καὶ τὸ παπείνωσι, πρὸς
τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ἐλεημοσύνην αὐτοῦ, ἡ ὁμολογίῃ,
ἢ ἐχθ' ἰσχυρῶ τῷ θεῷ δοῦναι, καὶ τέλῃ πρὸς τὸ
ζέσσαι αὐτοῦ πίπιν, καὶ πρὸς θεῶν, διδοῦναι αὐτῶ
ἐγγραφὸν τὸ ὡς ἐλπίσιν.

Καὶ ὡς μὲν τὸ κοινωνίας ὡς ἀντιπρὸς εἰρήνῃ, καὶ
εἰς ἡρόν, καὶ εἰς δύο καὶ εἰς τρεῖς, καὶ εἰς πέντε,
καὶ εἰς πέντε, καὶ εἰς ἔξ, καὶ εἰς δύο * συγχωρεῖν ὡς C
δὲ βρώσεως καὶ πόσεως ὡς ἐχθ' ἢ ἐκροῖς φύσιν καὶ ἰσχύς,
ἡ εἰρήνη. καὶ ὡς μὲν λειτεργίας καὶ ἔπαισι ὁσέως καὶ
εἰς δὲ τὸ ἐσπερὸν, καὶ εἰς τὸ ὄρθρον, καὶ εἰς τὰ ἄλλα,
ἀκάλυτον εἶναι χεῖ πᾶντα ὅπως γέλῃ ἰσαοῦν ἐν τῷ
ναῶ. τὰ δὲ χεῖς ἐργα καὶ τὰ φῶτα καὶ ἔ. πᾶσα
καὶ τὰς τρεῖς ἡμέρας, ἢ τοῖς τῇ μεγάλῃ πέμπῃ, τῷ
μεγάλῳ σαββάτῳ καὶ τῇ μεγάλῃ κυριακῇ, καὶ τῇ
μνήμῃ τῇ ἀγίῳ καὶ παυλῷ ἡμεῶν ἀποστόλων, ἀπὶ
κοινωνίας ὁφείλει ἀγίασμα πίνειν τὸ ἀγίον θεοφα-
ρίαν, καὶ αὐτῷ ἀφγλύειν ὁ μὲν μοναχὸς τυρὸν καὶ ὡς,
ὁ δὲ κοσμικὸς κρέας. ἐρθύναι δὲ καὶ εἰ ἰσχύσων ἐπὶ
ποσότητι πρὸς πῶν, ἢ ἔ. ὁ γὰρ μὴ ἰσχύων ἐπὶ
ὡς ἀσπλῆ κενεῖ.

Τρεῖς δὲ τὸ καὶ ἐμὲ ἀφφορεῖς. τίς ἐχθ' εἰς τὰ
ὡς βρώσεως, καὶ πόσεως εἰς πᾶν ὅτι μὴ μὴ αὐτῇ
γὰρ ἀνάχεις καὶ κείσιν ὁφείλῃ γίνεσθαι, καὶ ἐπὶ
γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν κοσμικῶν τε ἔ. μοναχῶν. αἱ δὲ
γυναικες φάνονται πᾶς πλείονα ἐρθύναι, καὶ ἐξ-
εῖσθαι. φάνονται γὰρ ἔ. ὅτι μαγίαν καὶ φαρμα-
κειῶν ὡς ἀνδρας ὡς ἐπὶ πῶν, μολύνει γὰρ καὶ
ἐν ταῖς συνήθειαις τὸ χεῖ μαγίαν αὐτῶν, τὰς ἀνδρας
μὴ εἰδότες. καὶ φόνος δὲ μοῖαις τῶν αἰσθῶν ἀφ' ἑδου-
τέρου συλλήψιν καὶ ἐλπίσιν. ἔ. ἄλλη μὲ πρὸς τὸ συλλή-
ψιν βοτάναις ποῖ καὶ μολύνει τὸ μῆτρα μὴ συλ-
λαβῆσθαι ἀποθνήσκειν, τυπέτι χεῖ μῆτρα φονεύειν, ἄλλη E
δὲ μὲ πῶν συλλήψιν, πᾶς δὲ καὶ τέλειον βρέφους γη-
νηθῆναι οὐκ εἰς. ἡρόν ἐπὶ πῶν πρὸς τὸ ἀποθνήσκειν.
καὶ μαλακίαν δὲ ὡς οἱ ἀνδρας, καὶ αὐτῶν αἱ παρτε-
ρῶν καὶ ὅλας πῶν ἀνδρὸς μὴ εἰδῶν πῶν αἰσθῶν.
Οὗτοι ἐν ἅπασιν ἀπὸ τῶν τελεῶν τῶν ἀφφορῶν πῶν
ὡς ἐλπίσιν λαμβάνουσιν, ἀνθ' ὧν δελίδες καὶ δελαν.
οἱ γὰρ δοῦναι καὶ αἱ δελίδες ὡς τὸ θεῖον ἐκαστοῦ
καθόντων, τὸ ἡμῶν καὶ μόνον τὸ ὅτι μὴ μολύνει λαμ-
βάνειν, ἀφ' ἑδου-τέρου πῶν ὡς τὸ ἰδίῳ ἐξέσθαι.

declaraverint iterum interrogabit eos de ince-
stis: Nunquid in consanguineas, aut affines inci-
derunt? Si deprehenderit in eis aliquod ejusmo-
di peccatum, si conversi sunt à secundo consan-
guinitatis gradu iterum ad primum, vel non:
Hoc enim pejus est. Postea inquireret ab iis pec-
cata contra naturam. Num in virum, in puerum,
in jumentum, in volatile, in puellam ante tem-
pus sedecim annorum definitum inciderint? Postea
interrogabit eos de cæde voluntaria, & involun-
taria, simul & de gravissima & duplici mol-
litie. Et cum aliquid ex his parvum vel ma-
gnum fecerint, an raro vel sæpe. Si longo
tempore perseverasse eos deprehenderit, in-
terrogabit an in mediam partem, an in to-
tum? Et si in ea quæ secundum naturam sunt,
multa peccaverint, non tamen in ea quæ con-
tra naturam. Si & in hæc, in illa verò non,
vel an in utraque. Ista omnia cum à Poeniten-
te sciscitatus fuerit, tum secundum vires ejus,
magis verò habita ratione compunctionis & humilitatis,
& lachrymarum, & eleemosyna-
rum ejus quas se daturum profitetur, vel dandi
facultatem habet, tandem ipsius ferventis fi-
dei, & propositi, scriptis tradet illi Poeniten-
tiam.

De communionis concessione ita agetur, ut
superius dictum est: in annum, 2. 3. 4. 6. differri
poterit: Cibi verò potusque disciplina, ut unius-
cujusque natura, & vires ferunt, definita est.
Quod ad Liturgiam attinet * & sic ingredi. In
veipertinis autem & matutinis, aliisque officiis
stare licebit illi in quocumque templi loco volue-
rit. In Christi autem Nativitate, & Epiphania,
& Paschate, & tribus diebus, videlicet magna
feria quinta, magno sabbato, & magna Domi-
nica, & in memoria Sanctorum, & celebrati-
simorum Apostolorum vice communionis dan-
da est illi in potum Epiphaniæ sanctificatio, &
sic si Monachus est, licentia dabitur illi carni &
ovorum; carnis vero, si secularis. Inquirendi
etiam, si possunt dicere personarum numerum,
nec-ne: Qui enim numerum declarare non po-
test, ut luxuriei perditæ ganeo judicatur.

Tres hæcenus fuerunt apud me de cibo potu-
que in quamlibet Poenitentiam imponendis diffe-
rentiæ. Interrogatio enim eadem & idem judi-
cium fieri debent de mulieribus, & de viris, se-
cularibus & Monachis. Mulieres tamen videntur
quodammodo de pluribus quàm viri interro-
gandæ & inquirendæ. Incidunt enim sæpius
quam viri in Magias & veneficia. Contaminant
quoque consuetis suis menstruis viros ignoran-
tes. Cædes quoque mille modis perpetrare au-
dent in conceptionibus. Alia quidem ante con-
ceptionem herbis quibusdam matricem polluit,
ne concipiat festina præveniens, hoc est, intra
mensē foetum occidens: alia verò post con-
ceptionem: alia verò foetum perfectè formatum
aliorum jussu suffocant. Molitie etiam sese con-
taminant mulieres non secus ac viri; illæ etiam
quæ in virginitate degunt, quæque nullum omni-
no virum qualemcunque expertæ sunt.

Omnes isti secundum triplicem horum diffe-
rentiam Poenitentiam accipiant, præter servos
& ancillas. Servis enim & ancillis divini cano-
nes dimidium tantum Poenitentia jubent im-
poni, eo quod, ut ajunt, sui non sint.

Prima

Prima definitio.

Prima poenae imponendae definitio spectat ad omnes fervos etiam atque ancillas, taleque mea sententia omnibus dandum est epitimium, feriam secundam, & quartam, & parasceven oleum solum comedere praeter tertiam & quintam: Sabbato vero & Dominica omnia comedere non prohibetur, nec ulla cibi, potusve qualiscumque sit abstinencia, multandus est, Idem dicendum est de omnibus festis Dominicis, & sanctissimae Virginis, & Praecursoris, & duodecim Apostolorum, quaecunque sortitus sit nomen, qualis quantave Poenitentia ipsum maneat, neque quartam feriam, neque Parasceven in tali festo observare debet. Similiter in dodecaemero, & in septimana Paschatis omne cibi genus est illi remittendum. A Dominica autem Antipaschatis usque ad festum omnium Sanctorum uno modo quartas & Parascevas observare tenentur, in ceteris vero omnibus carnem comedere. Secularis quidem ut dictum est, quartis sextisque feriis a carne abstineat, Monachus vero a caseo & ovis. Duabus autem carnis privii septimanis nihil illis prohiberi debet; Monachis non caseus nec ova; nec secularibus caro, praeter earum quartas & sextas: Eas enim si possibile est integras & illibatas observare oportet, etiam sine piscibus, & ad vesperrum usque jejunare: Definitum enim hoc est a divino canone, exceptis semper, ut dictum est, festo Paschatis, & dodecaemero, & Pentecoste. Ita autem stricta debet esse observantia, ut neque propter Amicum nihil quaecunque sit, relaxare debeant: Nescio an hoc facere possint propter infirmitatem, aut aliquam aliam magni momenti circumstantiam. Omnibus Poenitentiam agentibus, si fieri potest, vini mensura est concedenda, praeter Sabbata, Dominicas & festa: Secundis, quartis, & sextis feriis nihil vini praeter libram unam quaque die illis concedi debet. Si quis vero potest illis tribus diebus nihil prorsus bibere vini, magna mercede cumulabitur. Veruntamen confessor uniuscujusque naturam sententiam & animi habitum dignoscet, & si conducit, vini amplius aliquid praeter mensuram definit. Constituimus autem seculares carnis non esse participes in Quadragesimis Sancti Apostoli Philippi, & duodecim Apostolorum, Monachos vero casei & ovorum, praeterquam in Heliotropio Praecursoris si volunt; & in Sanctis Sanctorum. Hoc autem illis conceditur, si inedia aliqua laborant. In magna Quadragesima, si fieri potest seculares pisce abstineant praeter sabbata & Dominicas, Monachi autem oleo. Si vero solas tertias & quintas ferias solvere voluerint, illi piscibus, hi oleo abstinebunt, Nescio cum decumbunt, si possibile est eos vinum non bibere praeter sabbata & Dominicas. Si necessitas urget aut pusillanimitatis, aut desiderii voluptatis, aut causarum rationabilium, & prorsus abstinere nolunt, tum omnes Poenitentiam agere volentes secundis, quartis, & sextis feriis ne vinum quidem odorabuntur, & maxime prima hebdomada non omnino bibent, ultima vero sive magna, illius magno die quinto usque ad pauxillum vini concedetur.

ଓଡ଼ିଆ ଗପଟାଣି:

Οὗτος αὖτ' ὁ σφοδρὸς ἄνθρωπος ἔπιθυμῶντας ἃ ἀ-
 κήματα δὲ λανθάνουσιν καὶ δεκτικῶν, παρ' ἐμοὶ διδόμενον εἰς
 πάντα τὰ ἔπιθυμῶντα. διδόντες δὲ καὶ πειράδα καὶ
 ἀποδοκίμωσιν εἰδέναι ἑαυτοὺς μόνον, παρὲξ τρίτης καὶ
 πέμπτης, σαββατῶν δὲ καὶ κυριακῶν, πάντα εἰδέναι
 ἀκολούτως, μὴ ἔνι τιμωρῶματι, ἢ ποταμῷ τὸ οἰονοῦν
 ἔπιθυμῶντας. ὁμοίως καὶ εἰς πᾶσαι ἐροῦνται δεσποτικῶν,
 καὶ τῆς παραγίας γεωργίας, καὶ τῆς ἀποδοκίμης, καὶ τῆς
 δωδεκάστοιχου. οἷον ἀνταχθῆναι ὄνομα, οἷα καὶ πόσι
 ἔπιθυμῶντες, καὶ μήτε πειράδα μήτε ἀποδοκίμωσιν
 φυλάττειν ἐν τῇ ποιαύτῃ ἐροῦν. ὁμοίως καὶ τὸ δωδε-
 καήμερον, καὶ τὴν ἐβδομάδα τῆς πάσης ἀποδοκίμης
 εἶναι εἰς πᾶν βεῶμα. ἀπὸ δὲ τῆς κυριακῆς τῆς ἀντι-
 παρῆς εἰς μὴδ' ἄλλαν πάντων, μονοαποδοκίμης κρα-
 τεῖν ὁφείλουσι πειράδα καὶ ἀποδοκίμωσιν, τὸ κρέας, τὰ
 δὲ ἄλλα πάντα εἰδέναι. τὰς δὲ πειραδοποδοκίμους
 ὁ μὲν κοσμηκός, ὡς εἴρη, κρατεῖται τὸ κρέας, ὁ δὲ
 μοναρχὸς τὸ τυρὸν καὶ τὰ ὅλα. εἶναι δὲ αὐτὰς καὶ τὰς τῆς
 ἀποδοκίμης δύο ἐβδομάδας, ἀκολούτως εἰς πάντα, τὰς
 τε μοναρχίας εἰς τὸ τυρὸν καὶ ὅλα, καὶ τὰς κοσμηκὰς εἰς
 τὸ κρέας, αἰθὺ τῆς πειραδοποδοκίμης αὐτῶν, ταύ-
 τας γὰρ τότε ὁλοαγίως κρατεῖν εἰ δυνατόν, ὁφείλουσι
 χρεῖς, καὶ ἕως ὁφείλουσι κτείνειν. ὡς γὰρ καὶ καὶ τῆς
 ἀποδοκίμης τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἀντι-
 παρῆς καὶ δωδεκάστοιχης, καὶ τῆς πεντηκостῆς, καὶ μήτε εἰς
 φίλον τὸ οἰονοῦν καταλύειν αὐτὰς, ὅτι οἶδα εἰς
 ἀδυναμία, ἢ μεγάλῃ ἀλλοίᾳ ὡς εἴρη, ἔχουσιν δὲ
 καὶ οἷα ὅροι τὰς ἔπιθυμῶντας, εἰ δυνατόν πάντων,
 ἐκτὸς σαββατικῶν καὶ ἐροῦν, ἀποδοκίμης δὲ
 διδόντες καὶ πειράδα καὶ ἀποδοκίμωσιν, ταῦτα μίαν λί-
 ταν πίνειν τὴν ἡμέραν. εἰ δὲ τις δύναται μὴδὲ τὸ
 σὺνολον τὰς τρεῖς ταύτας ἡμέρας πίνειν οἶνον, μέγα
 μισθὸν ἔχει. ὅμως ἡ ἐκείνη φύσις, ἢ ἡ γνώμη, ἢ τὸ
 ἦθος, ὡς ἀναδεχόμενος ἀποδοκίμωσιν, οὐκ
 ὀφείλουσι, καὶ πλέον τῆς ὁρᾶς πίνειν. τὰς δὲ πειραδο-
 κίμους, τῆς ἀγίας ἀποδοκίμης φιλήτως, καὶ τῆς δωδεκά-
 στοιχου, κρείσσον μὴ μετέχον τὰς κοσμηκὰς καὶ δε-
 ζομένης, τὰς δὲ μοναρχίας ἐκ τῆς ὁρᾶς, πλέον τῆς
 ἀποδοκίμης τὸ ἡλιοτρόπιον, εἰ ἔλθοι καὶ τὰ ἄλλα τῆς
 ἀγίας, καὶ ταῦτα δὲ ἐάντινος ἀσπότηνται. τὴν δὲ
 μεγάλῃ πειραδοκίμῃ, εἰ δυνατόν, τὰς κοσμη-
 κὰς ὁφείλουσι μὴ μετέχον, πλέον σαββατικῶν καὶ κυρια-
 κῶν, τὰς δὲ μοναρχίας ἐλαίς. ἐάν δὲ ἀποδοκίμωται
 τρίτῃ καὶ πέμπτῃ μόνως καταλύειν, ἐκείνοις μὴ
 ὁφείλουσι, τῆς οἷας εἰλαίς. ἐκ οἷας δὲ καταλύεται,
 εἰ δυνατόν, μὴ οἷον πίνειν, πλέον σαββατικῶν καὶ
 κυριακῶν. εἰ δὲ ἀνάγκη ἔπιθυμῶντας ὀλιγοψυχίας, ἢ
 φιληδοσίας, ἢ πολλῶν θιλόγων αἰσῶν, καὶ ὁ ἀποδο-
 κίμωται, τῶς διδόντες καὶ πειραδοποδοκίμῃ μὴδὲ
 ὁμοῦ οἷον τοὺς μετὰ τοὺς ἀποδοκίμους ἀπα-
 τῶν, καὶ τὰ μάλιστα τὴν ἀντιπῶν ἐβδομάδα,
 μήτε τὸ σὺνολον πίνειν, τὴν δὲ ἐκείτῃ ἡμέρῃ
 μεγάλῃ τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, καὶ ἕως ὀλίγας οἷας
 πίνειν.

Ορθ. δέυτερον.

Καὶ οὕτω μὲν ὁ ὁρῶντος ὁρῶντος πρὸς ἐμὴν συμπε-
 ρελαβὴν, καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἀφ' ὧν τὸ πρὸς ἐμὴν
 παντὸς. οὗτος δὲ δέυτερον οὕτως. ἐὰν ἔ-διδωκεν οἱ ἑκα-
 τήμινοι οἱ τῶν τῶν ὁρῶντος, μάλιστα ἡ ὁρῶντος
 ροῦνται, τὰς μὲν δὲ δέυτερον τῶν παρὰ σκευὰς μὲν
 ὁρῶντος οἷον, καὶ εἰς πᾶσι ἀνάσιν παντὰ πασι, τῶ-
 πειν οἱ μὲν κοσμητοὶ ἀπὸ κρείωντος, καὶ τῶν ὁρῶντος
 μὴ γινώσκοντες πᾶσι ἐλαίᾳ μόνον τῶν δὲ μοναχῶν ἀ-
 ὅδε ἀδελφῶν, ὅδε ἐλαίᾳ. τὰς δὲ ἐτέρους δύο ἡμέ-
 ρας τῆς ἐβδομάδος εἶναι ἀκόλυτας καὶ πάντα οἱ
 πᾶσι, ὅτε ἐκείνῳ ἐπάγγελμα ἐδίδου, τῶν τῶν, οἱ
 μὲν κοσμητοὶ εἰς πάντα καὶ εἰς κρέας, οἱ δὲ μοναχοὶ
 εἰς πάντα, καὶ εἰς τῶν, ὅτε καὶ γάλακτι.

Ορθ. τρίτον.

Οὗτος δὲ τρίτον ὁρῶντος ἐξ ἀπορίας ὅπως ὅδε. ἐὰν ἔ-
 δεῖ οὕτως ἐπον, ἡ ἀφ' ὧν Φιληδονίαν, ἡ ἀφ' ὧν κεκοδο-
 ξίαν, ἡ δὲ ἀδελφῶν, ἡ τὰς τὰς μὲν τὰς τῶν ἡμέ-
 ρας φυλάττωσι τὴν ἐβδομάδα οἱ τῶν τῶν ὁρῶντος
 σίως αὐτῶν ἡρώων ὁλοάγνοις. ἐλαίᾳ δὲ οἱ ἀδελφῶν
 οἱ μοναχοί, οἱ δὲ κοσμητοὶ καὶ ὁρῶντος. ταύταις δὲ
 ταῖς λίαν συμπαθητικαῖς οἰκονομίαις, ὅδε ὅτι μέλ-
 λω καὶ ἀκρίτως ὅδε τῶν κοινῶν πάντων κατὰ καὶ τῶν.
 ἀλλ' ὅπως κρείωντος ὅδε οἱ τοῖς τοῖς τοῖς κρείωντος,
 καὶ ὅς ἀσυμπαθῶς ἐπαυθῆναι, ὅδε δὲ ἡ ποιῶσι
 ἀφ' ὧν τῶν νημέρων, τῶν τῶν, καὶ ὅταν ἐδίδου
 μελλῶσι, καὶ οἱ τῶν ὁρῶντος τῶν δέυτερον, ὅταν καμνηθῆ-
 ναι ὁρῶντος. καὶ δὲ ἐκείνῳ βίχῃ ἡ λέγων οἱ
 ἐδίδου τὴν πεντηκὸν ἡμέρας, τὸ τριῶντος, τὸ
 πᾶσι ἡμῶν, τὸ κρείωντος ἐλῆσιν ἐκείνῳ. τὸ ὁ ὅδε
 ἐλάττωσι μοι τῶν ἀμαρτωλῶν πεντηκὸν, τὸ κρεί-
 ωσι ἡμαρτῶν, συγχώρησόν μοι πεντηκὸν, καὶ μετὰ-
 νοίας πεντηκὸν. οἱ δὲ μὴ οὕτω παρὰ τῶν, τὸ
 ἡμῶν τῶν. οἱ δὲ μὴ οὕτω, καὶ τὸ τῶν τῶν.
 εἰσι γὰρ πῆρες ἡ ἀπορῶντος, ἡ ἀδελφῶν, ἡ γήροι-
 τες, ἡ ὅδε ταξιδίον, ἡ ὅδε δελφίνας, ἡ ὅδε
 πῆρες πῶχας, συνηθῶντος, καὶ ἀφ' ὧν τῶν ὁρῶντος
 ὁ ἀδελφῶντος αὐτὸς ταῦτα πάντα ἐρῶντος, καὶ τὸ
 ἡμῶν, καὶ πᾶσι ἀναποφύ, καὶ τὸ ἀπορῶντος, καὶ τὸ
 ἐκ ὅδε, καὶ τὸ γινώσκον, καὶ τὸ ἀσποφον, καὶ τὸ ἀν-
 ὅδε, καὶ τὸ ὁρῶντος, καὶ τὸ πᾶσι, καὶ τὸ πῶχον,
 * καὶ τῶν κατὰ τῶν, καὶ τῶν αὐτῶν δίδου καὶ
 τὰς βίχας καὶ τὰ ἄλλα. ἐνδεχῶν γὰρ εἰς πᾶσι καὶ
 δύο μῶνας βίχας τὸ νημέρον δίδου, εἰ ἔνπι καὶ
 μίαν. ἐνδεχῶν γὰρ ἡν, ὁ ὁρῶντος καὶ
 ἀπορῶντος σφοδρότερον, καὶ μακρότερον ὁρῶντος
 ἡ. ὅπως ἐκ ὅδε μῶνον ἀμαρτῶν, ἀλλὰ καὶ
 μῶνον λάβοι τῶν τὰς ἀπορῶντος ἀπορῶντος
 μῶν, καὶ μὴ καὶ μίαν, ἀλλὰ καὶ φύσιν καὶ ἀπορῶντος
 σιν κρείωντος, καὶ κρείωντος τῶν αὐτῶν κρείωντος
 αὐτῶν, ὅς φύσιν καὶ ἡ ἀπορῶντος αὐτῶν ἐκείνῳ. καὶ τῶν
 λην ἐνδεχῶν ἡν ὁ πολυμαρτηθῶν καὶ ὁρῶντος, ἡ
 καὶ ἀδελφῶν καὶ ἀπορῶντος, ὁλιγώτερον πολὺ καὶ
 τῶν καὶ συμπαθῶντος, ἡν καὶ ὅδε ὅς ὅδε

Secunda definitio.

Sic definitio prima, mea quidem sententia, complectitur aliorum differentias, atque etiam cujuslibet temporis. Secunda vero sic se habet. Si Poenitentia affecti non possunt secundum hanc definitionem, vel potius nolunt, secundas, quartas, & sextas ferias ne quidem odorari vinum, omnibus saltem modis observent eas puras, hoc est, seculares carnem, caseum, & pisces ne gustent, præter oleum solum; Monachi autem nisi sint infirmi, neque oleum. Alios vero duos dies hebdomadæ in omnibus, & secundum omnia liberi esse debent, ita ut juxta uniuscujusque professionem comedant, hoc est, seculares omnia, etiam carnem; Monachi autem omnia, ad caseum usque ovum, & lac.

Definitio tertia.

Tertia definitio quæ ex indigentia manat, est ejusmodi. Si tam remissæ sibi impositam Poenitentiam non sequuntur, vel propter voluptatis amorem, vel propter vanam gloriam, vel propter infirmitatem, ita ut tres illos dies septimanæ quandiu durat ipsorum Poenitentia integros & illibatos non observent, oleum Monachi, & insuper piscem seculares comedant. Hac oeconomica canonum dispensatione clementiore, & hominum infirmitati nimium compatiens scio me à communi omnium judice Deo condemnandum fore, sed tamen præstat sic in ejusmodi judicari, quàm ab omni affectu alienus laudari. Orationes igitur noctu diuque tres faciant, mane, & cum comesturi sunt, & in hora cœnæ, & cum ad somnum nocturnum secessuri sunt. In unaquaque oratione dicant Idiotæ quinquagesimum psalmum Trisagion, Pater noster, Kyrie eleison centies, Deus propitius esto mihi peccatori quinquages, Domine peccavi parce mihi, quinquages, & metanoias quinquaginta faciant. Qui hoc facere noluerint, præstent mediam partem. Qui ne hoc quidem, tertiam partem. Sunt enim quidam animo segnes, aut infirmi, aut senes, aut in exercitu, aut à servitute, aut ab extrema paupertate compulsi. Propterea tenetur Confessor ipse hæc omnia inquirere, & mores, & educationem, & animi alacritatem atque ejus contrarium, scientiam, insipientiam, vitæ relaxationem, canonum & promissionum observationem, divitias, paupertatem, * & juxta hæc ei orationes, & alia imponere. Fieri enim potest ut quibusdam toto die duæ tantum imponantur orationes & quibusdam una. Fieri enim potest ut qui paucas peccavit, & animo est prompto, vehementius & diuturnius puniatur, ut non tantum remissionem peccatorum, sed etiam mercedem reportet, ab eo qui mentis propositum recipit, & non tantum ex ratione una, sed secundum rei naturam, & animi propositum judicat, & auxiliante Deo judicetur ab eorum judice, ut fert ipsius natura & intentio. Contingit iterum, ut qui multa peccavit segnis sit & infirmus, tardus & vecors, atque ideo multò levius & hu-

manius secundam omnia excipiat, ut vel sic aliquando salvetur, & non pereat. Qui autem considerantes peccatorum multitudinem, id est, iniqua magna & horrenda mala ceciderunt, & secundum ea Poenitentias imponunt, sic agentes, primum Deum ut oportet non cognoscunt, qui vult omnes servari; deinde etiam proprias animas per hac omnia perdunt. Qui enim animam Deo spondere vult & tradere, ipsam Dei nostri misericordiam & humanitatem qui pro nobis homo factus est, in corde habere, & conservare debet.

Ante hac omnia debet qui Confessionem alicujus excipit, eam in Ecclesia, aut alio quodam loco secreto excipere, verbis placidis benigne cum compellere, menteque hilari, veluti ad splendidum prandium cum vocaret, ipsum monere & exhortari, ut confiteatur & dicat coram eo se peccatorum magnorum & minorum reum esse: deinde dicat Psal. 69. cum Trisagio, & precetur una paululum, curetque eum caput aperire si vir est, neque prius omnino utroque sedere oportet quam confitens omnia compleverit, interrogatus videlicet particulatim de omnibus quanta, qualiaque. Cum autem perfecit, ille quidem dicens; hic verò audiens, & inquirens, & dijudicans quæ audierit, cum, inquam, compleverit Poenitens, dixeritque se nihil amplius habere, ipse verò non dimittens quæ non judicavit, vel non interrogavit, vel quæ Poenitens aut oblivione aut pudore tacuit, tunc in terram sese dejiciet, jacebit & se non erigit, ipsique sacerdos adprecabitur ejusmodi, & eo jacente sic dicere incipiet.

Oratio.

Deus qui propter nos homo factus est, & totius mundi peccata portavit, omnia hæc frater quæ indignitati meæ confessus es, benignitate tua maxima boni consulat, omnia tibi condonans in hoc seculo & in futuro, qui vult, sustinet, & donat omnibus salutem, quique est benedictus in secula. Amen. Tum ipsum erigit, & ut propriam animam amplectitur, & si fieri potest manum suam ipsius collo imponit, ipsi dicens: Hæc omnia frater ab hac hora sint super me, præsertim si eum conspexerit intolerabili aliqua tristitia submersum. Postea cum ipso sedet, eumque hilari facie interrogat, qualem Poenitentiam ex tribus prædictis velit accipere. Imprimis autem jubet eum de omnibus bonæ esse spei, & hoc ante omnia ipsum severè monet: Mandatum habes frater à Domino Deo nostro, si quid mali agere ab hoc tempore tibi econtingat, ut mihi omnia libenter, & cum animæ gaudio confitearis ubicumque fuerim. Atque hæc de istis. Monendi sunt insuper genua in orationibus non esse flectenda, sed solas præstrationes esse faciendas omnibus Sabbatis & diebus Dominicis; in festis Dominicis, in Dodecaëmero: Similiter in diebus à Paschate usque ad festum omnium Sanctorum.

Αὐτὸν, καὶ μὴ ἀπαλειθεῖν· οἱ δὲ βλέποντες εἰς πληθύνειν αἱμαρτημάτων, τὰ τέτιν εἰς μεγάλα καὶ διὰ τὰς ἐπιθυμίας, ὅπου ἐφ' ὧν μὴ τὸ θεόν, ὡς δεῖ, ἢ ἡνέσκουν, ὅς θείῃ πάντας σωθῆναι, δεύτερον δὲ καὶ τὰς ἰδίας τελείας δι' αὐτῶν ἀπολύειν ψυχάς. ὁ γὰρ ψυχῶν ὅτι θεοῦ ἐγγυῆσαι θέλων, αὐτῶν ἐκείνῳ τὴν συμπάθειαν, καὶ φιλανθρωπίαν ὀφείλει ἔχειν ἐν καρδίᾳ, τῇ δὲ ἡμᾶς ἐκαστὸν ἀναγῆναι θεοῦ ἡμῶν.

Πρὸ πάντων δὲ τούτων, ὀφείλει ὁ ἐξομολογησὶν δειχόμενος τὴν ἐκκλησίαν, ἢ ἄλλω τινι κυρίῳ τῷ πνεύματι, πνεύματι δυνάμει, καρποῖς καρδίᾳ, ἢ καὶ ὅτι ἐρεῖται λαμπρῶς καλῶν αὐτῶν ἡγετεῖν, καὶ καλῶν πάντων τῶν ἀμαρτιῶν πάντε μεγάλων καὶ μικρῶν ἐαθεῖν ὑπεύθυνον εἰσάγειν ἐκείνῳ εὐαγγέλιον, εἰς οὗτο καὶ ἐξ ἡμετέρων λέγειν μὴ τοῦ τελειοῦ καὶ συνδύχου αὐτῶν μικροῖς, ἀποσκοπεῖν δὲ αὐτοῦ καὶ κεφαλῇ; εἰς ἀντὶς οὗτο, καὶ μὴ τὸ σωῖν ἅμφοτερες καρδίας, ἵνα δὲ πληρῶσι πάντα ὁ ἐξομολογούμενος, ἀνακενόμενος δηλαδὴ λεηλομερῶς καὶ πάντων καὶ πόνων καὶ πόνων. καὶ ὅταν συντελεσθῇ ἐκείνῳ καὶ λέγειν, ἔτι δὲ ἀκούειν καὶ ἐρῶν, καὶ ἀνακενόμενος τὰ ἀκαθάρτα, ὅτι ποίνην ἀποπληρῶσαι ἐκείνῳ εἰπὼν, μὴ ἔχει ἄλλοτι, καὶ ἔτι μὴ ἀφίαν ὁ σὺν ἀνέκλειν, ἢ σὺν ἡρώτησι, καὶ εἰς ἀσθενῆς ἢ ἀλγὺ λήθην, ἢ δὲ ἀδυναμίαν σὺν ἐπι, τότι ῥήκειν αὐτῶν ὅτι τὸ γῆν, καὶ μὴ ἀνίστασθαι. καὶ ἐπὶ αὐτῶν τοιαύτη, καὶ ἐκείνῳ αὐτοῦ ἡμετέρων λέγειν ὅτι.

Εὐχὴ.

Ὁ Θεὸς ὁ δὲ ἡμᾶς ἐκαστὸν ἀναγῆναι, καὶ πάντες τοῦ κόσμου τὰς ἀμαρτίας βαπτίζων, αὐτὸς τῇ αὐτοῦ πατρὶ καὶ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ ταῦτα πάντα ἀδελφὲ ἀναδέξῃ ὅσα νῦν εἰσάγει αὐτοῦ τῇ ἐμῇ ἐξείπας ἀναξιώτητι, συγχωρῶν σοι πάντα ἐν τῷ νῦν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὁ θέλων, καὶ ἰδὼν, καὶ ἰδὼν ἀπάντων τὴν σωτηρίαν, ὁ δὲ εὐλογητὸς εἰς τὰς αἰῶνας ἁμῶν καὶ τότε ἀντα αὐτῶν, καὶ φιλεῖ ὡς οἰκίαν ψυχῆς, εἰ δυνατὸν δὲ καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκτείνειν ὅτι ἐαυτοῦ τρέχον, λέγειν αὐτῶν. ὅτι ἐφ' ὧν ταῦτα πάντα ἀπὸ τοῦ νῦν ἀδελφὲ ἐστὶ ἐμὲ. καὶ μάστιγα εἰ ὅρα δοθῇ ὑποδύομαι λύπης βασιζόμενος, καὶ μὴ ταῦτα κατὰ τὴν ματ' ἀπὸ, καὶ ἐπὶ τὰ ἀπὸ Φαυλῶ τῷ πνεύματι, πῶς ἄρα ἀπὸ τῆς τριῶν ἑσθλῶν λατῶν ὁπλίζομαι. ἐν αὐτοῖς δὲ εὐέλπῃ αὐτῶν ποιῶν καὶ πάντα. καὶ τὸτο ὁπλίζομαι αὐτῶν πᾶν, ὅτι οὐδὲν ἔχεις ἀδελφὲ ἀπὸ χεῖρα τοῦ θιῶ ἡμῶν, ἵνα ἐπὶ αὐτῶν τοῦ νῦν συμβῇ σοι πονηρὰ ποιῆσαι, ἵνα ἀπαύξῃ καὶ ἐν χαρᾷ ψυχῆς σε ὡς τρέφωμεν ἐξομολογῶν ὅτι ἐν ἐμῇ καὶ ταῦτα μὴ πᾶν τούτοις, τὰς δὲ πᾶσαι σαββατοκυριακάς, καὶ ἐορτὰς διασυνήκεις, καὶ τὸ δωδεκάημερον, ὁμοίως καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ πάσχα ἡμέρας ἵνα τὸ ἀγίον πάντων μὴ γονυκλιπῇ ἐν ταῖς ἐυχαῖς, ἀλλὰ μόνον πνευματικῶς ποιεῖν καὶ πάντα.

De Eunuchis.

Latuit & effugit nos de Eunuchis sermo: En nunc quæ eos spectant, dicemus. Illi enim ut sancti Patres, adhuc & magnus Basilius referunt, in mulieribus quæ virorum, & in viris quæ sunt mulierum perpetrant. Mulier igitur facile cum Eunuchis uniri deprehenditur, eo quod partum effugiunt: maximè autem hoc faciunt Viduæ & Monachæ; forte etiam quæ viros habent in minoribus præfidiis. Vera autem, atque ut actionis fert natura, eo quod consuetudine venera satiari non possunt, & Ennuchitarde effluunt, ideo illis impune commiscetur; atque etiam impudicis & prostibulis pejores judicantur, graviusque plecti debent, præsertim si non semel, sed sæpius & abusivè, atque ut plurimum cum Eunuchis & Barbatis peccaverint: æquale Adulterio hoc judicari debet. Eunuchus ab annis sedecim in mulierem incidens ad sacerdotium nunquam perveniat. Si verò commixtus viro in posterioribus passus fuerit, neque sic hoc audeat, licet semel tantum id contigerit, vel propter simplicitatem, vel paupertatem, vel alterius potestatem hoc passus. Si autem in femoribus contaminationem subiit, hoc autem non ordinariè, sed rarò, & in pueritia, & propter alterius potestatem, vel simplicitatem, scientia autem idonea præditus est, virtutisque curam habet, ordinatione dignus habeatur: Attamen cum timore semper hoc peccatum defleat, Deumque propitiatur, ut talis iniquitas ipsi remittatur.

De Barbatis.

Barbatus si cum alio in femoris contaminationem inciderit, qui egerit ne audeat ad sacerdotium accedere. Si verò sacro gradu jam donatus semel ad hoc sese rapi concesserit vel vino, vel alia dæmonum malitia percitus id fecerit, menses sex vel secundum clementius iudicium quadraginta dies à gradu suo cesset, & postea iterum eo potiatur. Qui verò passus non egit, Sacerdotio dignus habeatur; si tamen iste non ordinariè sed semel in hoc peccato deprehensus est. Quod si non ita sit, propter frequentem contaminationem sacro ministerio ne donetur.

Cognosce autem Epitimia quæ non nos sed magnus Basilius pro lapsis mulieribus edidit.

Primus adventus & impetus ratiocinationis, collectio & syllogismus est peccati expers: consensus poena dignus, duodecim Metanoias habet, lucta vel coronis vel poenis digna est. Passio, si post pollutionem noctis, dies aliquot habet communionis prohibita, & Metanoias quadraginta novem cum psalmo quinquagesimo. Si evigilavit corpore polluta, septem dies habet, & unoquoque die quadraginta novem Metanoias faciet communionem abstantia. Mollities manu excitata abstinentiâ communionis per 40. dies, & unoquoque die quadraginta novem Metanoias damnatur. * Nullomodo: intra enim canonicum, sive libellum Pœnitentialem, duodecim annorum epitimion definitur. Mutua verò commixtio duplicis est mollitiei, eo quod duobus inest corporibus, ideo octoginta diebus arida comedat.

A

Περὶ εὐνύχων.

Διέλαθε δὲ ἡμᾶς καὶ τὸ πρὸς θινύχων. καὶ ἰδοὺ καὶ τὰ πρὸς αὐτῶν συνθέμους ἐξέμην. Οὗτοι γὰρ ὡς οἱ ἄγιοι πατέρες, ἐπὶ τε, καὶ ὁμέγας Βασιλεῖς ἀφ' ἀγορευμάτων, καὶ ἐν γυναιξὶ τὰ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐν ἀνδράσι τὰ τῶν γυναικῶν ἐκπληρῶσι. γυνὴ τοίνυν μετ' εὐνύχου ἐν κλῆτῃ φαίνεται, μὴ καὶ τὸ πρὸς χεῖρον, ὅτι τὰς συλλήψεις τῆς τεκνογονίας ἐκφθίγγει, καὶ μάλιστα αἱ χήραι, καὶ αἱ μοναζεῖαι, ἵσως δὲ καὶ ὅτι ταξιδίων μικρῶν ἀνδρας ἔχουσαι, τῷ τοιοῦτον, ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ φύσις ἔχει τὸ παράνομον, ἀφ' ὧν πάντας ἀκορέτως ἔχοντες τὰς συνουσίας, καὶ τὰς εὐνύχους βραδυρθεύειν, τὸ ἐν ἑαυτοῖς τῶν αἰσθησίων συμφορῶν. αἱ καὶ τὸ ἀσώπων, καὶ τῶν πρὸς ἐκείνων χεῖρους κλονῶν, καὶ πλείον ὅτι μάλιστα ὁφθαλμοῖν, εἰ μάλιστα τύχῃ ἔχ' ἀπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις, καὶ κατὰ χρονομίαν, καὶ τὸ πλείον εὐνύχους ἢ βαρβάτοις συνουμαρτάνειν, ἵσον δὲ μοιχείᾳ τὸ τοιοῦτον. εὐνύχου δὲ ἀπὸ τῶν ἐξαιρέσεων ἐπὶ γυναικὶ πρὸς ἐκείνους εἰς ἱεροσύνην μὴ ἐρχομένης τὸ σύνολον. καὶ εἰ ἀνδρὶ συμμύχῃ, καὶ ἀφ' ὧν ἔδρας αὐτοῦ παρῇ, μὴδὲ οὕτω πολυμήνη, καὶ ἔτι καὶ ἀπαξ συνουσία, ἢ ἀφ' ὧν νηπιότης, ἢ ἀφ' ὧν πτωχεία ἢ ἀπὸ ἐξουσίας τῷ τοιοῦτον πέποιθεν. εἰ δὲ εἰς τὰς μικρὰς τὸ μολυσμὸν ἔσται, καὶ τῷ τοιοῦτον κατὰ χρονομίαν, ἀλλὰ σπανίως καὶ ἐν νηπιότητι, καὶ κατὰ ἐξουσίαν, ἢ ἰδιότητι, μετέχει δὲ γυναικὸς, ἢ ἀφ' ὧν ὁφθαλμοῖν μετέχει δὲ χειροποιήσεως, ὅμως δὲ μετ' ὧν αἰ πενήτων πρὸς τὸ τοιοῦτον ἐξαιρέσεις, ὡς ἀφ' ὧν αὐτῶν τὸ τοιοῦτον ἀνόμεμα.

Περὶ βαρβάτων.

Βαρβάτου δὲ μετ' ἑτέρου εἰς τὰς μικρὰς εἰς ὁδοπέσοι, ὁ μὴ ποιήσας μὴ πολυμήνη εἰς ἱεροσύνην ἐλθεῖν εἰ δὲ πρὸς βαρβάρῳ ἱερατικῶ καὶ ἀπαξ τῷ τοιοῦτον παρεχρήρη, ἢ ἀπὸ οἴκου, ἢ ἀπὸ ἑτέρας πινῶν τὸ δαιμόνιον κακότητι πρὸς τὸ τοιοῦτον, ἢ ἐξ μῆρας, ἢ καὶ συμπάθειαι πρὸς ἀρσενικὸν ἡμέρας ἀφ' ὧν τὸ καθ' ἑαυτὸν καὶ πάλιν τῆς αὐτῆς ταξέως ἔχον. ὁ δὲ παθὼν καὶ μὴ ποιήσας ἱεροσύνης ἀξίωτον. καὶ ἔτι εἰ καὶ κατὰ χρονομίαν, ἀλλ' ἀπαξ ἐλάφως ἐν τῷ τοιοῦτον. εἰ δὲ μήγε, μὴδὲ οὕτως ἱεροτετελεσμένῳ ἀφ' ὧν τὸ πολυμήνητον.

Γίνωσκε δὲ καὶ τὰ ὅτι μάλιστα, ἀπερ' ἔχ' ἡμεῖς, ἀλλ' ὁ μέγας τοῦ ὁδοπεσόντος ἐξέτερος Βασιλεῖς.

Ἡ πρὸς ἐκείνους τῶν λογισμῶν ἀναμάρτητος συλλογισμός. μετὰ οἰκίας δώδεκα ἢ συγκατάθεσις, ὅτι μάλιστα ἀξία ἢ πάλιν, ἢ στεφάνων, ἢ τιμωριῶν, ἀξία. τὸ πᾶσι, εἰ μὴ μετ' ὧν μολυσμὸν νύκτος, ἡμέρας ἔχει, μὴ κοινωνεῖν, καὶ μετὰ οἰκίας πρὸς ἀρσενικὸν σῖνα, καὶ τὸ πενήτητον. ἐξηγητότης τὸ σῶμα μολυβδαῖον, ἡμέρας ἔχει ἐπὶ καθ' ἑαυτὸν τὰς πρὸς ἀρσενικὸν σῖνα μετὰ οἰκίας ποιεῖν, καὶ μὴ κοινωνεῖν.

Ἡ μετ' ὧν χεῖρος μαλακία ἡμέρας ἔχει πρὸς ἀρσενικὸν μὴ κοινωνεῖν, καὶ τὰς πρὸς ἀρσενικὸν σῖνα μετὰ οἰκίας καθ' ἑαυτὸν ποιεῖν, ἔχει, * ἔσται γὰρ εἰς τὸ πρὸς ἐκείνους, δώδεκα χρόνους ὡς οἱ πρὸς τὸ ὅτι μάλιστα, ἢ εἰς ἀλλήλους μίξις διπλῶν ἔχει πλὴν μαλακίας, ἐν δὲ οὗτοι γὰρ ψυχαῖς ὅτι, διὸ καὶ ὁ γδοήκοντα ἡμέρας ξηροφαγία.

I N